

A BUDAPEST IX. KERÜLETI
SZENT-GYÖRGYI ALBERT
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2015

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: TÓTH VIKTÓRIA
KÖNYVTÁROSTANÁR

A TANTESTÜLET 2015.SZEPTEMBER 30-ÁN ELFOGADTA.

BELEZNAY TAMÁS
IGAZGATÓ

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ.....	4
1. A KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAM ALAPDOKUMENTUMAI.....	4
2. A KÖNYVTÁR ADATAI.....	4
3. A KÖNYVTÁR RÖVID TÖRTÉNETE.....	5
4. KÜLDETÉSNYILATKOZAT.....	5
5. A KÖNYVTÁR HELYZETÉNEK ELEMZÉSE.....	5
6. A KÖNYVTÁR INTÉZMÉNYI SZEREPE.....	5
7. A KÖNYVTÁR KÜLSŐ-BELSŐ KAPCSOLATRENDSZERE.....	6
7.1 AZ INTÉZMÉNYI KAPCSOLATRENDSZER.....	6
7.2 KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZER.....	6
II. NEVELÉSI PROGRAM.....	7
1. ISKOLÁNK KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI CÉLJAI.....	7
2. NAT KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATAIHOZ, A HPP NEVELÉSI ALAPELVEIHEZ, CÉLRENDSZERÉHEZ KAPCSOLÓDÁS.....	8
3. KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ESZKÖZ- ÉS TEVÉKENYSÉGRENSZERE.....	10
3.1 KÖNYVTÁRSZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK.....	10
3.2 KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	11
4. KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK MÉRÉSE – ÉRTÉKELÉSE.....	12
5. OLVASÓVÁ NEVELÉS.....	12
III. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI HELYI TANTERV.....	14
1. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI TANANYAG.....	14
2. BEFOGADÓ TÁRGYAK.....	14
3. A KÖNYVTÁRHASZNÁLATI FEJLESZTÉS STRUKTÚRÁJA.....	15
4. KÖNYVTÁRPEDAGÓGIA ESZKÖZEI.....	16
5. A KÖNYVTÁRPEDAGÓGIA MÓDSZEREI.....	16
6. ÉRTÉKELÉS, VIZSGAREND.....	17

7. A KÖNYVTÁRHASZNÁLAT TANTERVI CÉLJAI, FELADATAI.....	18
7.1. ALSÓ TAGOZAT.....	18
7.2 5-8.ÉVFOLYAM.....	18
7.3 9-12. ÉVFOLYAM.....	19
7.4 INFORMATIKA ÉRETTSÉGI KÖVETELMÉNYEI.....	21
8. RÉSZLETES TANTERV.....	22
8.1 ALSÓ TAGOZAT.....	22
8.3 5-8.ÉVFOLYAM.....	27
8.4 9-12.ÉVFOLYAM.....	35
9. KERESZTTANTERV.....	41

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAM ALAPDOKUMENTUMAI

- A Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium pedagógiai programja. Budapest, 2014. március
- 2011.évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rend. a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 326/2013.(VIII.30.) Korm. rend. a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012.(XII.21.) EMMI rend. a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
Kerettanterv az általános iskola 1-4.évfolyamára
http://kerettanterv.ofi.hu/01_melleklet_1-4/index_alt_isk_also.html Utolsó letöltés 2015.április 7.
Kerettanterv az általános iskola 5-8.évfolyamára
http://kerettanterv.ofi.hu/02_melleklet_5-8/index_alt_isk_felso.html Utolsó letöltés 2015.április 7.
Kerettanterv a gimnáziumok 5-12. évfolyamára
http://kerettanterv.ofi.hu/05_melleklet_5-12/index_8_gimn.html Utolsó letöltés 2015.április 7.
Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve Utolsó letöltés 2015.április 7.
http://kerettanterv.ofi.hu/07_melleklet_miniszter/7.1_NYEK/index_nyelvi_elokeszito.html
Utolsó letöltés 2015.szept. 10.
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- [40/2002. \(V. 24.\) OM rendelet](#) az érettségi vizsga részletes követelményeiről

2. A KÖNYVTÁR ADATAI

Név: Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium
Könyvtára, rövid név: SZGYA könyvtára
Létesítésének időpontja: 1950

Cím: 1093 Budapest Lónyay u. 4/c-8.

Tel.: 2-176-476 /111 mellék

elektronikus felületei: szgyakonyvtar.blog.hu, www.facebook.com/szgyakonyvtar

Helység: földszint 3-4. sz. terem, II.em. raktár

Alapterülete: 110 m²

Helyiségeinek száma: 2 terem + raktár

3. A KÖNYVTÁR RÖVID TÖRTÉNETE

Az 1950-ben alapított Lónyay Utcai Fiú és Leányiskola mindegyike rendelkezett tanári és diák könyvgyűjteménnyel, amelyet az 1975-ben történt iskola összevonást követően összeolvasztottak. 1990-ben kerül a földszinti, ma is használt két helyiségbe a könyvtár elhelyezve, majd a négyosztályos gimnázium indulásával kapott „valódi” könyvtári berendezést. 1985 óta szakképzett könyvtáros(ok), könyvtárostanárok dolgoznak az iskolai könyvtárban. 1988 szeptemberétől 1, 1991 óta 1,5, majd 2,5 státuszra nőtt a könyvtári dolgozók létszáma. Így vált lehetővé az állomány teljes körű számítógépes feldolgozása, 1996 óta a pedagógiai programban lefektetett elvek mentén kiépült a könyvtárhasználati órák tantervi rendszere.

4. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Iskolai könyvtárunk az iskola információs és tanulási központjaként kíván működni. Széleskörű gyűjteményével és szolgáltatásaival támogatja és helyszínt biztosít a nevelő-oktató munkának, szervezi az intézmény egészét átfogó könyvtárpedagógiai tevékenységrendszerét. Célunk a diákok, tanárok könyvtári attitűdjének formálása, korszerű könyvtárképük kialakítása, információs műveltségük megalapozása, bővítése. Sikeres munkánk záloga a könyvtárban dolgozó munkatársainak szakmai képzettsége, igényessége, elkötelezettsége és segítőkészsége.

5. A KÖNYVTÁR HELYZETÉNEK ELEMZÉSE

Könyvtárunk rendelkezik a működéshez minimálisan szükséges eszközháttérrel és korszerű könyvtári berendezéssel. A két rendelkezésre álló terem részben alkalmas egy tanulócsoport elhelyezésére, keressük a lehetőséget a könyvtár tereinek bővítésére, elhelyezésének optimalizálására.

2013-ig rendszeresen gyarapított dokumentumgyűjteménye az iskolában tanított tantárgyak ismeretanyagához szükséges, többségében megfelelő példányszámú szépirodalmi és ismeretterjesztő-, kézi- és segédkönyvekből, tanári segéd- és kézikönyvekből, nem nyomtatott dokumentumokból, tankönyvekből, minimális számú időszak kiadványokból áll. 2013-tól finanszírozás hiánya miatt nincs mód a pedagógiai szakirodalom, ismeretközlő művek rendszeres gyarapítására, az elhasználódott kiadványok pótlására.

Könyvtárunk szakszerűen elhelyezett és elektronikusan feltárt gyűjteményen alapuló, az interneten is elérhető forrásokra épülő szolgáltatásaival az iskola egész tevékenységrendszerét átfogó információs központként működik.

Jelenleg biztosítottak a személyi feltételek az optimális működéshez (szakmai képzettség, 1 státusz könyvtáros asszisztens, 1,5 fő könyvtárostanárral).

1996 óta helyi tantervi rendszerbe szervezve folyik a könyvtárhasználati ismeretek oktatása 1-10. évfolyamon, valamint 12. évfolyamon informatika érettségi – könyvtárhasználati felkészítés.

6. A KÖNYVTÁR INTÉZMÉNYI SZEREPE

Iskolai könyvtárunk az iskola pedagógiai igényeinek megfelelően tanulási forrásközpontként működik. Az intézmény nevelő-oktató munkáját gyűjteményével, könyvtárpedagógiai tevékenységrendszerével hatékonyan segíti.

Az önálló tanulás képességének, az információs műveltség és az olvasás fejlesztése érdekében az iskola pedagógiai programja alapján szervezzük a tanulók könyvtárhasználati felkészítését könyvtárhasználati órákon és könyvtárhasználaton alapuló szakórák keretében, de tevékenységi hálónk átfogja az iskola teljes, a tanórai mellett a tanórán kívüli (projektek, napközi, tehetséggondozó iskolai és kerületi vetélkedők, versenyek, közkönyvtári programok stb.) nevelő-oktató rendszerét.

A könyvtár az iskolai élet dokumentálásával, az iskolatörténeti gyűjtemény folyamatos fejlesztésével biztosítja az iskolaközösség történetének megőrzését. Az iskolai hagyomány ápolásához a Szent-Györgyi gyűjtemény kialakításával, Molnár Ferenc emlékének őrzéséhez „Az itt jártak a Pál utcai fiúk” c. folyosókiállítás és Molnár Ferenc különgyűjtemény létrehozásával, gondozásával járul hozzá a könyvtár.

7. A KÖNYVTÁR KÜLSŐ-BELSŐ KAPCSOLATRENDSZERE

7.1 AZ INTÉZMÉNYI KAPCSOLATRENDSZER

Az iskolai könyvtár közvetlen irányítója az iskola igazgatója. Az iskolavezetés munkamegosztása alapján szoros kapcsolatban működünk a nevelési és oktatási igazgatóhelyettesekkel. Az iskola munkaközösségei közül korábban a humán munkaközösség tagjai voltak a könyvtárostánárok, 2014. szeptemberétől az informatikai munkaközösséghez tartoznak, 2015. januárjától pedig a magyar munkaközösséghez csatlakoztak. A könyvtárostánárok munkaköri megosztása alapján minden iskolai munkaközösséggel, munkaközösség-vezetővel munkakapcsolatban vannak.

A Diákönkormányzattal hagyományosan jó kapcsolatot ápolunk, munkájukat a könyvtár eszközeivel, szolgáltatásaival is támogatjuk. Közösségi teret biztosítunk DÖK-ös programokhoz.

Az iskola külső megjelenését biztosító honlap és facebook oldal szerkesztőjével együttműködve gondoskodunk a könyvtári, iskolatörténeti vonatkozású információk hiteles megjelenítéséről.

7.2 KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZER

Az iskolai könyvtár könyvtári kapcsolatrendszerével hozzájárul ahhoz, hogy az iskola helyi és tágabb társadalmi kapcsolatai erősödjenek.

Könyvtárunk kapcsolatot tart a kerületi, fővárosi iskolai könyvtárakkal, testvérkönyvtári szerződést kötött a Veres Pálné Gimnázium könyvtárával. Együttműködik a budapesti Pedagógiai Oktatási Központ szakkönyvtárával és a FSZEK Központi könyvtárával, valamint a kerületi tagkönyvtáraival.

Könyvtárunk kérő könyvtárként aktív tagja az Országos Dokumentum-ellátási Rendszernek - annak érdekében, hogy a könyvtári rendszer dokumentumszolgáltatását és hálózaton elérhető szolgáltatásait helyben biztosítsa a tantestület és a diákok számára.

A Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény és Ferencvárosi Helytörténeti Egyesülettel rendszeresen kapcsolatban vagyunk, versenyekhez összekötőként kapcsolódunk.

A Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársaival a Molnár hagyomány őrzésében működünk együtt.

II. NEVELÉSI PROGRAM

1. ISKOLÁNK KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI CÉLJAI

A könyvtár-pedagógia olyan területe az iskolai nevelő – oktató munkának, amely gyakorlatorientált, **eszköztudás**ra irányuló, tantárgyközi ismeretet közvetítő pedagógia.

Ahhoz, hogy tanulóink információs műveltsége kialakuljon, megfelelő alapot kapjanak a tudásalapú társadalomban való eligazodáshoz, szükségesnek tartjuk, hogy az iskolánkban eltöltött 12 év alatt elsajátítsák az **információkeresés és feldolgozás, az önálló tanulás módszereit**, tudatos könyvtárhasználóvá váljanak, **pozitív attitűdjük alakuljon ki a könyvtárak iránt**. A könyvtár közösségi térként működve a szabadidős, kulturális tevékenységek helyszínét biztosítja, tanulási forrásközpontként az önművelődéshez szükséges attitűdöket, képességeket formálja, információt, tudást közvetít.

Így

- a szellemi munka, a szellemi értékek megbecsülésére nevel,
- biztosítja a tanulók számára az információhoz való hozzájutást,
- felkészít az önálló ismeretszerzésre, könyvtárhasználatra: megfelelő információszerzési, feldolgozási stratégiákat mutat, megismerteti az információkezelés etikai szabályait,
- megalapozza azokat a készségeket, amelyek a könyvtár használatához szükségesek,
- törekszik az önálló gondolkodás, a kreativitás fejlesztésére.

A könyvtárhasználati kompetencia kialakítása érdekében kiemelten szükséges

a) az alábbi **képességek, készségek fejlesztése**:

- kommunikációs képesség: értő, értelmező, kritikai olvasás valamint a szövegalkotás (írásban, szóban)
- tájékozódás képessége
- rendszerfelismerés, rendszeralkotás
- szabálykövetés képessége (könyvtárhasználati szabályok, magatartási minták, etikai szabályok betartása)
- jel- és kódértelmezés, kifejezés
- önálló, kreatív információszerzés, tanulás
- kognitív képességek: összehasonlítás, összefüggések felismerése, lényegkiemelés, ok-okozati képességek stb.
- információkezelési képesség: információhiány felismerése, keresési stratégiák információkezelés, információ alkalmazása
- emlékezet
- problémafelismerés, problémamegoldó képesség
- együttműködési képesség

b) a **könyvtárhasználati ismeretek alkalmazásához szükséges technikai tudás kialakítása**:

- információhordozók használatárvonatkozó ismeretek
- informatikai eszközök használatának képessége
- információrögzítési technikák ismerete (jegyzetelés, cédulázás)

c) **attitűdök formálása**

- motiváltság a könyvtári tevékenységekre, érzelmi és akarati tényezők kialakítása

- sikerélménnyel támogatott pozitív viszonyulás a forrásalapú tanuláshoz
- a könyvtárhasználati tudás szükségességének elfogadása
- kritikai viszonyulás a forrásokhoz, információkhoz
- az információ felhasználás etikai szabályainak elfogadása

A könyvtárpedagógiai nevelés-oktatás területén a könyvtárostánár(ok) felelőssége a kezdeményezés, az intézményvezetéssel és pedagógus kollegákkal együttes megvalósítás.

2. NAT KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATAIHOZ, A HPP NEVELÉSI ALAPELVEIHEZ, CÉLRENDSZERÉHEZ KAPCSOLÓDÁS

„A tanulás tanítása a tantestület egészének feladata. Minden pedagógus saját szaktárgyán belül kell, hogy tanítsa, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások. Ezzel tudnak olyan tudást kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével”.¹

Ennek megfelelően iskolánk pedagógiai programjában nevelő-oktató munkánk egyik kiemelt területe az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, a képességek probléma és feladathelyzetben való kipróbálásra való lehetőség biztosítása – azaz az információs műveltség alapjainak kialakítása, fejlesztése. Az általános iskolai képzésben a sikeres továbbtanuláshoz, míg a középiskolai képzésben a felsőoktatási tanulmányokra való felkészítés a fő célunk.

Iskolánk az alábbiakban fogalmazta meg az iskolai könyvtárnak, a könyvtárpedagógiai eszközrendszerünknek a NAT kiemelt fejlesztési területeihez, az intézmény nevelési céljaihoz, feladataihoz való kapcsolódását:

1. Személyiségfejlesztés / *Erkölcsei nevelés, családi életre nevelés, önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése*

- könyvtárunk gyűjteményében tárházát kínálja a személyiségfejlesztést szolgáló klasszikus és kortárs szépirodalmi, ismeretközlő, pedagógiai irodalomnak – pedagógusoknak, diákoknak
- több évfolyamot átfogó programjaival lehetőséget biztosít a különböző osztályokba, évfolyamokba járók közötti kapcsolati háló erősítéséhez
- egyéni és csoportos foglalkozások (irodalmi vetélkedők, versenyek, pályázatok, biblioterápiás foglalkozások stb.) keretében lehetőséget nyújt az iskolánk irodalmi művek feldolgozására
- könyvtárunk tereinek kialakításával, dolgozóinak viselkedésével is igyekszik példát mutatni, értéket közvetíteni

2. Közösségfejlesztés / *Állampolgárságra, demokráciára nevelés, felelősségvállalás másokért, önkéntesség*

- könyvtárunk közösségi teret biztosít a tanár-diák, diák-diák tevékenységeknek
- évfolyamokon átívelő könyvtári programjaink közösségteremtő erőt jelentenek

¹ 110/2012.Korm.rend.10664.p.

- a DÖK vezetőségével együttműködve segítjük a tanulóink közösségi feladatvállalásait
- a könyvtár a saját eszközeivel járul hozzá a testvériskolai kapcsolatok ápolásához, testvérkönyvtári partnere a Veres Pálné Gimnázium könyvtára

3. Hagyományaink őrzése / *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés*

- könyvtárunk gyűjteményének alakítása során figyelmet fordítunk névadónk és Molnár Ferenc, az iskola és Ferencváros történetére vonatkozó dokumentumok gyűjtésére, szolgáltatására
- gondozzuk az „Itt jártak a Pál utcai fiúk” c. folyosókiállítás, iskolai és tágabb környezetünkben való megismertetésében aktívan közreműködünk, kapcsolatot tartunk a PIM kurátoraival
- együttműködünk a Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjteménnyel és a Ferencvárosi Helytörténeti Egyesülettel – diákjaink és kollegáink számára helytörténeti információkat közvetítünk

4. Az általános műveltség és az alkalmazható tudás egyensúlyának megteremtése / *A tanulás tanítása, pályorientáció, médiatudatosságra nevelés, gazdasági és pénzügyi nevelés*

- Iskolánk alapcéljai közé tartozik, hogy tudatosítsuk tanulóinkban, hogy az ismeretszerzés, tanulás sohasem befejezett folyamat. El kell érniük, hogy az információszerzésben az IKT magabiztos, kritikus használata kialakuljon. Ismerniük kell a nyomtatott és elektronikus információk hitelességének és megbízhatóságának problémáit – ez valamennyi szaktárgy és szaktanár feladata.
- A hatékony önálló tanulás kompetencia fejlesztése érdekében az iskola valamennyi évfolyamára kiterjedő könyvtárhasználati órákon és könyvtárhasználatra épülő szakórákon elsajátíttatjuk és gyakoroltatjuk a különböző információ források közötti választás készségeit, az információfeldolgozás technikáit, az etikus forráshasználatot.
- Osztályfőnöki órák keretében iskolán kívüli tanulási helyszínekkel ismertetjük meg a diákjainkat, könyvtárlátogatásokat szervezve.
- a nyomtatott és elektronikus médiatudatosság fejlesztése érdekében rendezvényeket szervezünk, országos programokhoz csatlakozunk (pl. Internet Fiesta, Sajtó és Nyilvánosság alapítvány pályázata stb.)

5. Környezetünk gondozása és védelme / *Fenntarthatóság, környezettudatosság, testi és lelki egészségre nevelés*

- könyvtári állományunk fejlesztése során figyelmet fordítunk a diákok és pedagógusok környezettudatos gondolkodásának alakítására szolgáló dokumentumok beszerzésére

- az intézmény környezeti neveléshez kapcsolódó eseményeibe a könyvtár saját eszköztárával bekapcsolódik (pl. projektekben való részvétel, dokumentum kiállítás stb.)

6. Tehetségfejlesztés és felzárkóztatás

6.1 Tehetseggondozás

- Nyolcosztályos gimnáziumként kiemelt feladatunk az információs műveltségben jártas – tehetséges tanulók számára tehetséggondozást végeznünk alábbi formákban:
 - alsó tagozat 3-4.évfolyam - könyvtárhasználati verseny
 - 5-6.évfolyam - könyvtárhasználati verseny
 - 5-10.évfolyam - kerületi és fővárosi könyvtárhasználati, könyvtári versenyekre, vetélkedőkre, pályázatokra egyéni / csoportos felkészítés
- Tehetségpontként is működő intézményünkben a szaktanárok számára egyéni / csoportos tehetséggondozó tevékenységük helyszínéül is rendelkezésre áll az iskolai könyvtár
- A tehetséggondozó tevékenységhez – mélyítés, differenciálás – a könyvtári állomány összetétele megfelelő (féleség, példányszám). Az iskolai könyvtár állományán túlmutató dokumentumigényeket a könyvtári rendszer segítségével, könyvtárközi kölcsönzéssel kielégítjük.

6.2 Felzárkóztatás / *szociális hátrányokkal, beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás*

- a könyvtári információforrásokhoz való hozzáféréssel biztosítja minden tanuló számára az esélyegyenlőséget
- a felzárkóztatásra szoruló diákok egyéni tanulásához, a tehetséggondozó tevékenységekhez igény szerint a könyvtárban segítséget biztosítunk
 - tanulási helyszíneként a tanulóhoz szükséges dokumentumok körét helyben használattal v. kölcsönzéssel biztosítjuk
 - egyéni segítséget kaphatnak az önálló tanulás során
- csoportos foglalkozás keretében a hátrányokkal élő diákok számára közös könyvtárlátogatásokat szervezünk a FSZEK Boráros téri tagkönyvtárába, hogy megismerjék a lakóhelyi közkönyvtárat és annak általuk igénybe vehető szolgáltatásait
- könyvtárhasználati órákon a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodva differenciált tanulásszervezési módszereket alkalmazunk

- a rászoruló tanuló számára az iskola a tankönyvtári gyűjteményből biztosítja a tankönyveket.

3. KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ESZKÖZ- ÉS TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

3.1 KÖNYVTÁRSZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK

Iskolai könyvtárunk korszerű könyvtári gyűjteményre alapozva hagyományos és interneten elérhető szolgáltatásokat nyújt és közvetít – modern, XXI. századi iskolai könyvtárként alakítja az intézmény közösségének könyvtárképét, könyvtári attitűdjét.

Az iskolai könyvtárban végzett könyvtári tevékenységek amellett, hogy a könyvtár működésének szakmai feltételei, ugyanakkor pedagógiai célokat is szolgálnak, úgy mint:

- az intézmény nevelő-oktató munkáját szolgáló könyvtári gyűjteményalakítás
- a könyvtári rend kialakításában a könyvtárszakmai szempontok mellett a használó igényeknek, használói csoportoknak (pl. alsó tagozat, középiskola, érettségi felkészítés stb.) való megfelelés
- a szolgáltatások könyvtárpedagógiai célú alkalmazása (pl.: előjegyzés, hosszabbítás, könyvtárközi kölcsönzés, rendezvények szervezése)
- a könyvtári állomány pedagógiai célú feltárása (pl. zenei anyagok, műelemzés kötetek, gyűjteményes kötetek analitikus feltárása)
- online felületek működtetése attitűdformálási céllal (pl.: blog, facebook oldal)

3.2 KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A tantestület nevelő-oktató munkájában figyelmet fordít a tanulási módszerek elsajátítására vonatkozó tevékenységrendszerére, az információkezelés etikus módjainak elsajátítására, a könyvtárhasználat módszereinek beépítésére a pedagógiai gyakorlatba:

- 1-12.évfolyamot átfogja a könyvtárhasználati ismeretek oktatása befogadó tantárgyakon keresztül, valamint
- a szaktárgyak oktatása során a szaktanárok felhasználják a könyvtárpedagógia módszereit a tanórákon (könyvtárhasználati szakórák), valamint az egyéni és a csoportos foglalkozásokon

A tanórán kívüli tevékenységekben megjelenítik, elvárják a tanult könyvtárhasználati ismereteket, tudatosan, tervezetten fejlesztik a tanulók információhasználati készségeket, így

- házi feladat kijelölése
- projektek
- szakkörök

- verseny-, pályázati felkészítés
- versenyszervezés (feladatkészítés), pályázati kiírások meghatározása során.

A könyvtárpedagógiai célok elérése érdekében az alábbi, tanórán kívüli tevékenységeket végezzük:

- rendezvények szervezésével a könyvtáraknak a kultúráközvetítő szerepének tudatosítása (író-olvasó találkozók, rendhagyó irodalomórák)
- a tehetséggondozó munkában, a felzárkóztatás folyamatában figyelmet fordítunk a diákok információs műveltségének fejlesztésére
- könyvtári rendezvények szervezése attitűdformálási céllal (pl. olvasással kapcsolatos, könyves, könyvtári világnapok megünneplése, fővárosi, országos olvasási, könyvtári programokhoz való csatlakozás);
- iskolai, fővárosi, országos könyvtári, olvasási pályázatokon való részvételt;
- igény szerint könyvtárlátogatások, könyvtári programok szervezése tanórai tevékenységen túl is.

Céljaink elérésére a tantestület együttműködik a szülőkel (egyéni és csoportos formában, személyesen ill. levelezőlistákon keresztül), a könyvtári hálózat tagjaival, köz- és szakkönyvtárakkal, kulturális intézményekkel.

4. KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK MÉRÉSE – ÉRTÉKELÉSE

A könyvtárpedagógia területén végzett munkánk eredményeink mérésére az alábbi formákat használjuk:

ELÉGEDETTSÉG MÉRÉSEK

- tanulók körében végzett tanulói elégedettség mérés során a könyvtár használatával kapcsolatos elemeket szerepeltetünk
- a szülők körében kérdőíves módszerrel végzett elégedettségmérésben a könyvtárral, könyvtárhasználattal kapcsolatos elemeket szerepeltetünk
- pedagógusok körében végzett mérések (SWOT analízis) esetében is megjelentjük az iskolai könyvtárral kapcsolatos vélekedéseket

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI MÉRÉSEK

A 12 évfolyamos intézményünk könyvtárpedagógiai munkáját több ponton (szakaszhatáron) mérjük, részben bemeneti, részben formatív, részben szummatív mérésenként. A méréseket részletesen lásd a könyvtárhasználati helyi tantervben.

5. OLVASÓVÁ NEVELÉS

Iskolánk az olvasóvá nevelés érdekében széleskörű pedagógiai tevékenységet folytat.

Tanórai keretekben:

- magyar nyelv és irodalom tantárgy feladata a tanulókkal az olvasás megszerettetése, a magyar és világirodalom klasszikusainak és kortárs műveinek megismertetése élmények, művek közvetítése, az igénykeltés az olvasásra
- az osztályfőnöki órák keretében az élményszerző, szabadidős szépirodalmi és ismeretközlő olvasmányok megosztása, szerepének tudatosítása folyik
- könyvtárhasználati órákon a nyomtatott és elektronikus dokumentumok használatának elsajátítása során figyelmet fordítunk az olvasóvá nevelésre, a korosztálynak megfelelő szépirodalmi olvasmányok megismertetésére
- szaktárgyi órákon – a szaktárgyi témákhoz kapcsolható szépirodalmi alkotások és ismeretközlő művek ajánlása a diákok számára

Tanórán kívüli formák:

- olvasási vetélkedők (alsó / felső / középiskolai tagozaton) szervezése
- irodalmi pályázatok (mese, novellaíró) szervezése
- részvétel fővárosi / országos olvasási vetélkedőkön, irodalmi, könyvtári pályázatokon
- író-olvasó találkozók szervezése
- Petőfi Irodalmi Múzeum, könyvtárak által szervezett kiállítások látogatása
- projektek szervezése

III. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI HELYI TANTERV

1. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI TANANYAG

Az információs műveltség kialakításához szükséges ismeretanyag tartalma 1-12.évfolyamon keresztül spirális felépítésű. A könyvtárhasználathoz kapcsolódó részének fő területei – amelyeken való jártasság szükséges az önálló tanulási stratégiák, az önálló ismeretszerzés gyakorlatának kialakításához az alábbiak:

- könyvtárak (típusai, terei)
- könyvtári szolgáltatások
- dokumentum- és forrástípusok
- forráskeresés, információkeresés (lényegkiemelés, jegyzetelés)

- forráskiválasztás, értékelés
- forrásfelhasználás, alkotás (vázlatkészítés, szóbeli, írásbeli szövegalkotás)

2. BEFOGADÓ TÁRGYAK

Intézményünkben három fő befogadó tárgy tartalmazza e területek tudáselemeit, amelyekre a szaktárgyi ismeretszerzés épül:

A könyvtárhasználati alapismeretek eloszlása a tantárgyi tananyagokban²

	Informatika	Magyar nyelv	Osztályfőnöki	Más szaktárgyak
Könyvtárak	X		X	
Könyvtári szolgáltatások	X			
Dokumentum- és forrástípusok	X	X	X	X
Forráskeresés, inf. keresés	X	X		
<i>lényegkiemelés, jegyzetelés</i>		X		
Forráskiválasztás, értékelés	x	X		X
Forrásfelhasználás, alkotás	X	X		X
<i>vázlatkészítés, szövegalkotás, hivatkozás</i>	X	X		X

1-4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy és az informatika (4.évf.), 5-10.évfolyamon az informatika tantárgy a könyvtárakkal, szolgáltatásaikkal dokumentumtípusaival és az információkereséssel kapcsolatos ismeretelemeket integrálta, míg a magyar nyelv tanterve 5-12.évfolyamon tartalmazza a az információfeldolgozással kapcsolatos tudáselemeket (lényegkiemelés, jegyzetelési technikák, vázlatkészítés, szövegalkotás, hivatkozás). Az osztályfőnöki tantárgyba a könyvtárismeret gyakorlata került, azaz a könyvtártípusokkal való életszerű ismerkedés, a könyvtárlátogatások.

A könyvtárostánároknak az intézményvezetéssel együtt feladatuk, felelőségük a könyvtárhasználati órák megszervezése. A befogadó tárgyakon belül (magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki) kezdeményezi, javaslattal él a tantervi elemek megvalósítására.

A befogadó tárgyak órái közül az informatika tárgyon belüli órákat a könyvtárostánárok, a magyar nyelv és irodalom tantárgyon belüli órákat a szaktanárok – igény szerint a könyvtárostánárral együtt – tartják meg, az osztályfőnöki órák könyvtárlátogatásainak szervezésében működnek közre a könyvtárostánárok.

Befogadó tantárgyak és könyvtárhasználati óraszámok

évfolyam /óraszám	1	2	3	4	5.	6.	7	8	nyelv i	9	10	11	12	Ö.
-------------------	---	---	---	---	----	----	---	---	------------	---	----	----	----	----

2 Dömsödy A.: Segédlet a kerettantervek alapján elkészítendő könyvtár-pedagógiai programokhoz. In: Dán Krisztina – Fehér Miklós (szerk.) Korszerű könyvtár, Bp.: Raabe, 2013. B5.16 alapján.

	évf.	.	.		.	:
Magyar nyelv és irodalom	4	4	6	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	47
Informatika	-	-	-	2	6	6	4	4	6	3	3	-	-	28
Osztályfőnöki	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Összesen:	4	4	6	8	10	10	8	8	10	7	7	4	3	87

Időrendben a tanév elején az 5-6.évfolyam óráival kezdődnek a könyvtárhasználati órák, majd ezt követően kerül sor a 7-8.évfolyam óráira, majd a 9-10.évfolyam óráira.

A tanórák lebonyolítási helyszíne az iskola könyvtára, a tanóra ismeretanyagának függvényében a számítástechnika tantermek, esetlegesen külső (könyvtári) helyszínek.

3. A KÖNYVTÁRHASZNÁLATI FEJLESZTÉS STRUKTÚRÁJA

A befogadó tárgyak által közvetített ismeretanyagra épülhetnek a szaktárgyak információkeresési- feldolgozási feladatai, konkrét szaktárgyi feladatmegoldáson keresztül kerül sor a gyakoroltatásra, a készségfejlesztésre, a szakterületi mélyítésre. Így a tanév során először a befogadó tárgyak könyvtárhasználati óráira kerül sor (informatika, magyar), majd ezt követik a gyakorlásra szolgáló, könyvtárhasználatra épülő szakórák.

A könyvtárhasználati fejlesztés struktúrája³

	Alapozó szakasz	Középső szakasz	Harmadik szakasz
Fejlesztés iránya	könyvtárhasználati, információkezelési alapismeretek, műveletek elsajátítása	a megszerzett könyvtárhasználati tudás <ul style="list-style-type: none"> ▪ szituációkban való alkalmaztatása ▪ szakterületi bővítése, mélyítése 	rendszerezés ismeretek, tapasztalatok tudatosítása, rendszerezése
Helyszíne	informatika, magyar nyelv és irodalom órák	szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák (matematika, természetismeret, kémia, biológia, fizika, földrajz, történelem, ének-zene, rajz stb.)	informatika, magyar nyelv és irodalom órák
Felelőse	könyvtárostánár, magyar tanár	szaktanárok, osztályfőnökök	könyvtárostánár, magyar tanár

4. KÖNYVTÁRPEDAGÓGIA ESZKÖZEI

Könyvtárpedagógiai nevelő – oktató munkát segítő eszközök

³ Dömsödy A.: Könyvtárhasználat a NAT4-ben. In Dán Krisztina – Fehér Miklós (szerk.) Korszerű könyvtár. Bp. Raabe, 2012. Z2.5 4-5.p. alapján

- könyvtári állomány – 25.000 egységből álló gyűjtemény, világos, áttekinthető, feliratokkal ellátott rendben, online katalógusban 100%-os feltártsággal
- könyvtár terei, olvasóterme max. 20-25 fős csoport elhelyezését teszi lehetővé
- olvasói számítógépek – jelenleg 2 db számítógép + 1 db laptop, számuk és fejlesztésük elengedhetetlen valamint 7 db tablet
- projektor – folyamatosan nem áll rendelkezésre
- tankönyvek, segédletek – 5-8.évfolyamos tanulók számára 10-15 példányban rendelkezésre állnak:

Szabó-Pap Edit: Könyvtári informatika I-II. Bp. : Nemzeti Tankvk., 2002.

Iskolai könyvtári tárgyszójegyzék. Bp.: Flaccus, 2001.

A számítógépes környezetet igénylő könyvtárhasználati órák lebonyolítására két számítástechnika tanterem áll rendelkezésre.

5. A KÖNYVTÁRPEDAGÓGIA MÓDSZEREI

Az oktató munkában előnyben részesítjük azokat a módszereket, tanulásszervezési eljárásokat, amelyek az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek, kompetenciák fejlesztését szolgálják (pl. csoportmunka, kooperatív csoportmunka, forrásalapú projektek, differenciálás)

Törekszünk a könyvtárpedagógia módszertanának alkalmazására a tanórák szervezésében

- információforrások használatának tanítása (pl. szakterületi kézikönyvek, adatbázisok használatának tanítása, gyakoroltatása)
- forrás alapú tanórák tartása

→		
egyforrású tanórák	többforrású tanórák	könyvtárhasználaton alapuló, könyvtári forrásokra épülő tanórák
→ tankönyvi alapú tanórák → ismeretlen forrás használatára épülő tanórák (önállóan megoldandó feladatok a <ul style="list-style-type: none"> ▪ tankönyv ▪ más forrás szövege, ábrái alapján) 	→ több, ismeretlen forrás használatára épülő óra (önállóan megoldandó feladatok többféle információforrás feldolgozását, értelmezését igényelik)	→ több, ismeretlen forrás használatára épülő óra (a feladatmegoldáshoz a tanulóknak kell megkeresniük a szükséges forrásokat a könyvtárban)

Az egyes évfolyamok ismeretszerzésre épülő feladatainak meghatározásánál a szaktárgyi ismereteken kívül figyelembe vesszük a tanulók előzetes könyvtárhasználati, információkeresési, -feldolgozási ismereteit, képességeit, valamint az iskola könyvtárában rendelkezésre álló forrásokat, az interneten elérhető információkat.

Az önálló ismeretszerzésen alapuló feladatmegoldásokban elvárjuk és értékeljük

- a nyomtatott és az elektronikus forráshasználatot,
- etikus forráshasználatot.

A könyvtárhasználati órákon leggyakrabban használt módszerek, munkaformák:

- csoportmunka, kooperatív csoportmunka
- tanári magyarázat
- pármunka
- egyéni munka

6. ÉRTÉKELÉS, VIZSGAREND

A tantárgyi követelményekben szereplő információkezeléssel kapcsolatos ismeretek és azok alkalmazásának értékelése a tantárgyi feladatokban a szaktanár feladata, a feladat típusának, szintjének megfelelően kisjeggyel, tantárgyi érdemjegybe történő beszámítással.

Az 5-10.évfolyam könyvtárhasználati alapismeretek óráin elsajátított ismeretek, készségek tantárgyi érdemjeggyel kerülnek értékelésre, amelyek a félévi, év végi osztályzatokba beszámításra kerülnek.

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI MÉRÉSEK

- 4. évfolyam (belső mérés) – írásbeli mérés
Az alsó tagozat befejezésekor könyvtárhasználati kimeneti / vagy 5. évfolyamon bemeneti méréssel (mérőlap) vizsgáljuk a tanulók által elsajátított könyv- és könyvtárhasználati ismeretek szintjét, a könyvtárhasználati attitűdjüket. A mérés eredményeiből kiindulva tervezhető a felső tagozat könyvtárpedagógiai munkája, az egyes tanulók, tanulócsoportokkal való foglalkozás menete.
- 12.évfolyam
Informatika érettségi vizsga (külső mérés) - szóbeli
A jogszabályi előírásoknak megfelelően két szóbeli érettségi tétel kerül meghatározásra a könyvtárostánárok által.

7. A KÖNYVTÁRHASZNÁLAT TANTERVI CÉLJAI, FELADATAI

7.1. ALSÓ TAGOZAT

Célunk, hogy

- hozzájáruljunk a tanulók tanulási motivációjának megalapozásához – a könyvekhez, információforrásokhoz való pozitív attitűd alakításával

- a tanulók önálló tanulási képességét fejlesszük az iskolai könyvtár rendszeres látogatásával, ahol tapasztalatot, élményt szereznek a könyvtárban elérhető szolgáltatásokról és tanuláshoz köthető tevékenységekről,
- a tanulók megismerjék, gyakorolják az életkoruknak megfelelő ismeretfeldolgozási technikákat, a különböző források használatában szerezzenek jártasságot,
- megalapozzuk az információk szelekciójára és kritikai feldolgozására való képességet
- olvasási sikerekhez juttassuk a tanulókat, mert ezek meghatározóak az olvasóvá válás, az olvasással kapcsolatos pozitív viszonyulások kialakulásának folyamatában
- a könyvtárhasználóvá nevelés területén változatos módszereket alkalmazzunk - melyek között kiemelt jelentőségük van a meséknek, a játékos foglalkozásoknak, az alkotó tevékenységeknek – nyomtatott és nem nyomtatott forrásokra egyaránt építve
- a gyermekeknek szánt szépirodalmi és ismeretterjesztő művek széles választékával minden tantárgy számára sok lehetőséget nyújtunk az egyes témák élményszerű, forrásalapú feldolgozására.

7.2 5-8.ÉVFOLYAM

Ezek az évfolyamokon az egyéni, a csoportos, a tanórai és a tanórán kívüli tanulás fontos színtere és eszköze az iskola informatikai bázisa és könyvtára, melyek használatához az informatika tantárgy nyújtja az alapokat, a könyvtár pedig a nyomtatott és hálózati információforrások széles tárházát kínálja.

A *könyvtárhasználati* tudás a kiemelt fejlesztési területek mindegyikében elengedhetetlen, mivel minden téma megismerése hatékony és kritikai szemléletet igényel. Ezen belül is kiemelkedik a nemzeti műveltség, értékek és az egyetemes kultúra megismertetése, hiszen ezek alapvető eszközei az információforrások. A demokráciára nevelés és az állampolgári kompetencia fejlesztésének fontos része az információhoz való jog tudatosítása és a megszerzéséhez, megértéséhez, a társadalom érdekében való aktív felhasználásához szükséges tudás fejlesztése. Az információ feldolgozása sok erkölcsi kérdés megvitatását teszi szükségessé, melyekkel a tanulók társas kapcsolati kultúrája fejleszhető. Mind az anyanyelvi, mind a digitális kulcskompetenciák fejlesztése területén kiemelt jelentősége van az információs problémamegoldás folyamatának, valamint ezek bemutatásának

A könyvtári informatika témakör oktatása során a tanuló a könyvtárak és a könyvtári források használatának alapjaival ismerkedik meg, **majd a többi tantárgy keretében megvalósuló, erre a tudására épülő gyakorlati feladatok során szerez tapasztalatokat** az egyes műveltségterületeken és **rendszerzi, mélyíti tudását**. Mindezek során egyszerre vannak jelen a könyvtárak által nyújtott hagyományos szolgáltatások és a korszerű társadalmi igényeket kiszolgáló modern technikai lehetőségek.

A szaktárgyi problémamegoldás során a tanulók megtapasztalják, hogy egy nagyobb probléma akkor oldható meg hatékonyan, ha azt kisebb részekre bontják és a feladat

megoldása közben csoportban dolgoznak együtt. A csoportmunka szervezése hozzájárul az önismeret fejlesztéséhez valamint a társak megértéséhez, elfogadásához is.

A könyvtárhasználati témakörök a gyakorlatközpontúságból adódó folyamatos tevékenykedtetéssel és az együttműködést igénylő csoportmunkával járulnak hozzá a differenciáláshoz.

A könyvtárhasználat oktatásának célja, hogy

- a könyvtár forrásközpontként való használatával kialakítsuk a tanulóknál az önműveléshez szükséges attitűdöket, képességeket amelyek az egész életen át tartó önálló tanulás fejlesztésének az alapjai
- megtanítsuk hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások a tanulás során, mivel a forrás- és könyvtárhasználat tanítása segít az információkeresés és a tanulás folyamatának megértésében, a tanulási stratégia fejlesztésében
- a tanulókat felkészítsük az információszerzés kibővülő lehetőségeinek felhasználására a tanulásban, a hétköznapokban
 - az információk elérésével, kritikus szelekciójával, feldolgozásával és a folyamat értékelésével kapcsolatos képességek fejlesztése
- információkeresés területén kiemelt cél, hogy a tanulók tudatosan és komplexen gondolkodjanak a folyamatról és tervezzék azt. Ehhez elengedhetetlen, hogy ismerje a dokumentumtípusok és segédkönyvek típusait, jellemzőit és azok információs értékének megállapításának szempontjait. Ezen tudásuk fokozatos, folyamatos és gyakorlatközpontú fejlesztése segíti őket a feladatokhoz szükséges kritikus és válogató forráskiválasztáshoz és információgyűjtéshez.
- tudatosítsuk a tanulóknál a könyvtári információszerzéshez, -feldolgozáshoz és -felhasználáshoz is kapcsolódóan az etikai szabályokat, jogi vonatkozásokat.

A fenti célok az iskolai és fokozatosan a más típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismerésével, valamint a velük végzett tevékenységek gyakorlásával, tudatos, magabiztos használói magatartás, tájékozódás és a könyvtárhasználat igényének kialakításával érhetőek el.

7.3 9-12. ÉVFOLYAM

A középiskolai évfolyamokon a digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejlesztik az önálló adatgyűjtés módszerei, a könyvtári szolgáltatások, katalógusok, bibliográfiák használata mellett az internet kínálta lehetőségek alkalmazása.

Az információkereső stratégia kialakításával és az etikai szempontokat is figyelembe vevő alkotó felhasználásával a tantárgyakhoz vagy a hétköznapi szituációkhoz kötött információt igénylő feladatokat a tanulók egyre önállóbban oldják meg.

A könyvtárhasználat önálló tanulásának záró szakaszában cél, hogy a tanuló minél átfogóbb és modernebb könyvtárképpel rendelkezzen, ismerje saját igényeit, szokásait, tudását, annak érdekében, hogy azt tudatosan és hatékonyan alkalmazhassa, fejleszthesse tanulmányai és a középiskolai évek után is.

- A fejlesztés során az információs problémamegoldás folyamatának, a probléma megoldásának önálló, személyre, helyzetre szabott alakítása, irányítása zajlik tanulmányi és hétköznapi helyzetekben.
- Ennek érdekében a könyvtári rendszer általános internetes és a helyben elérhető könyvtárak teljes körű szolgáltatásai körében való önálló tájékozódás szükséges.
- A hatékony könyvtárhasználat érdekében a korábbi évek során megismert forrástípusok és konkrét források felhasználási célhoz viszonyított információs értékének megállapítására, újabb könyvtári, szakirodalmi és közhasznú adatbázisok és honlapok megismerésére, használatára kerül sor.
- Feladat a megfelelő információk kiválasztása, rendszerezése, egyszerűbb bibliográfia, forrásjegyzék összeállítása, az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak, etikai normáinak ismerete és alkalmazása.
- Feladat az önálló jegyzet és vázlatkészítés fejlesztése.
- Cél az önálló helyesírási kézikönyvhasználat kialakítása
- A tanulási képesség fejlesztéséhez, az önállóság növeléséhez járul hozzá a felkészítés egy-egy nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő, terjedelmesebb szöveg (pl. beszámoló, ismertetés, esszé, egyszerűbb értekezés) írására; verbális és nem verbális (hangzó és képi) információk célszerű gyűjtésére, szelekciójára, rendszerezésére, kritikájára és felhasználására.
- Mind a magyar nyelv, mind az irodalomtanítás feladata az információ-felhasználás normáinak (pl. a források megjelölését, idézést) közvetítése.
- Kiemelt szerepet kap az információforrások etikus alkalmazása és azok hitelességének értékelése.

7.4 INFORMATIKA ÉRETTSÉGI KÖVETELMÉNYEI

	INFORMATIKA	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
<p>ÁLTALÁNOS KOMPETENCIÁK</p> <p>A vizsgázótól elvárt, hogy az érettségi vizsgán az alábbi általános kompetenciák meglétét bizonyítsa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - alkalmazói készség; - problémamegoldó készség; - algoritmikus gondolkodás; - önálló munkavégzés; - alkotó munka; - az informatika és a társadalom kölcsönhatásának ismerete; - kommunikációs készség. 	
	KÖZÉP- ÉS EMELT SZINT	
<p>TARTALOM-ORIENTÁLT KOMPETENCIÁK</p> <p>A vizsgázótól elvártak</p>	<p>KÖNYVTÁRHASZNÁLAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ismerje a könyvtártípusok általános szolgáltatásait, gyűjtőkörét és tereit; ▪ legyen képes a könyvtár eszközeit, forrásait önálló tanulása érdekében használni; ▪ ismerje az elektronikus könyvtárak és az elektronikus könyvformátumok lehetőségeit; ▪ tudjon az információforrásokkal tervezett munkát végezni; ▪ legyen képes könyvtári katalógusban konkrét dokumentumról és egy témáról tájékozódni; ▪ tudja komplex és alkotó módon használni a forrásokat; ▪ - ismerje a forrásfelhasználás etikai követelményeit, és tudja alkalmazni szabályait! 	<p>SZÖVEGÉRTÉS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Információk célirányos és kritikus használata: kiválasztás, újrendezés a téma és az olvasási célösszefüggésében. ▪ Nyomtatott és elektronikus információforrások ismerete és használata <i>(pl. egynyelvű szótár, antológia, kézikönyv, lexikon, enciklopédia, írott és elektronikus sajtó; CD-ROM, Magyar Elektronikus Könyvtár).</i> ▪ A célirányos, etikus és kritikus információhasználat.

8. RÉSZLETES TANTERV

8.1 ALSÓ TAGOZAT

1.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	4 óra
Tematikai egység	A tanulási képesség fejlesztése Olvasás, az írott szöveg megértése 2.	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanulási képesség mint az életkori sajátosságoknak megfelelő megismerési, élményszerzési folyamatnak, a játszva tanulás képességének támogatása, fejlesztése.	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Az önálló feladatvégzés egyes lépéseinek megalapozása, gyakorlása : könyvtárlátogatás, könyvkölcsönzés; gyermeklexikon használata; beszélgetés a tanulás szerepéről, fontosságáról, a tanuláshoz szükséges információk kereséséről és kezeléséről).</p> <p>Az olvasásra vonatkozó szókincs, pl. szerző, író, olvasó, cím</p> <p>A könyvtárhasználat alapvető szabályai.</p> <p>Információhordozók: könyvek.</p> <p>Eligazodás a könyvek, írott nyelvi források világában. Tájékozódás a gyermeklexikonokban betűrend segítségével (szócikk, címszó, szómagyarázat).</p> <p>A korosztálynak megfelelő lexikonok, szótárak használata</p>	<p>Kapcsolódási pont</p> <p>Vizuális kultúra: Kép és szöveg kompozíciós kapcsolatának elemzése. Illusztráció Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel).</p> <p>Az életkori sajátosságokhoz igazodó internethasználat kockázatainak és lehetőségeinek felismerése (pl. gyermekbarát honlapok böngészése).</p> <p>Saját megélt élmények és tapasztalatok összevetése a média által közvetített, megjelenített világokkal (pl. gyermekműsorok, gyermekújságok, képregények, életkornak megfelelő rajzfilmek, gyermekeknek készülő internetes honlapok alapján). A hang és kép szerepe a mesevilágban.</p>
Fejlesztés várt eredményei	Ismerje és használja az iskola könyvtárát, fogadja el a könyvtárhasználati szabályokat.	

2.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM		4 óra
Tematikai egység	A tanulási képesség fejlesztése Olvasás, az írott szöveg megértése 2.		
Tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulási képesség fejlesztése : rendszeres könyvtárhasználat kialakítása,a könyvtárhasználati szabályok betartása. A gyermekeknek szóló könyvek, lexikonok, újságok használati jellemzőinek gyakorlati megismerése.		
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése. Olvasmányok szerzőjének megnevezése. Rövid mesék, történetek dramatikus, bábos megjelenítése.</p> <p>1 A korosztálynak megfelelő lexikonok, szótárak használatának gyakorlása.</p> <p>Az önálló feladatvégzés egyes lépéseinek megalapozása és gyakorlása (könyvtárlátogatás, könyvkölcsönzés; gyermeklexikon használatának gyakorlása, szócikk értelmezés; beszélgetés a tanulás szerepéről, fontosságáról, a tanuláshoz szükséges információk kereséséről és kezeléséről).</p> <p>2 A könyvtárhasználat szabályainak tudatos alkalmazása. Írott nyelvi források, információhordozók, könyvek, és gyermekújságok. Eligazodás a könyvek, írott nyelvi források világában. Gyermekújságok jellemzői, használatuk tartalomjegyzék alapján. A könyvek jellemző adatainak, részeinek megfigyelése (író, cím, kiadó, a kiadás éve, tartalomjegyzék).</p> <p>A tanuló hallgat, olvas verset, mesét, életkori sajátosságának megfelelő irodalmi műveket.</p>	<p><u>Kapcsolódási pont</u></p> <p>Vizuális kultúra: Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel).</p> <p>Médiaélmények (pl. tetszés, kíváncsiság, rossz élmény) felidézése, kifejezése és megjelenítése szóban, vizuálisan (pl. rajzolás, bábkészítés) vagy szerepjátékkal</p> <p>Az életkori sajátosságokhoz igazodó internethasználat kockázatainak és lehetőségeinek felismerése (pl. gyermekbarát honlapok böngészése).</p>	
Fejlesztés várt eredményei	Ismerje és használja az iskolai könyvtárat. Tudjon eligazodni a gyermeklexikonokban, tartalomjegyzék alapján szépirodalmi és ismeretközlő könyvekben, folyóiratokban.		

Kulcsfogalmak	3	Ábécé, könyvtár, lexikon, betűrend, tartalomjegyzék, gyermekújság.
---------------	---	--

3.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM		4 óra
Tematikai egység	A tanulási képesség fejlesztése Olvasás, az írott szöveg megértése 2.		
Tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, hatékony tanulás képességének fejlesztése.		
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Ismerkedés különböző információhordozókkal.</p> <p>Alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről. A könyvek tartalmi csoportjai: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom, kézikönyvek , elektronikus információhordozók. A szótárak, enciklopédiák szerkezeti jellemzői (betűrend, címszó - tartalomjegyzék), a szótárhasználat módja.</p> <p>Adatok, információk gyűjtésének, célszerű elrendezésének módjai.</p> <p>Rövidebb irodalmi szövegek (versek mesék) önálló olvasása.</p> <p>Nagyobb terjedelmű, jellemzően kortárs magyar és európai gyermekirodalmi alkotás (meseregény, ifjúsági regény, mesés-, verseskötet) elolvasása a tanító irányításával.</p>	<p>Kapcsolódási pont Környezetismeret: Önálló tanulás, szövegfeldolgozás kialakítása. Környezeti, természeti, környezetvédelmi témájú olvasmányok. Információszerzés.</p> <p>Vizuális kultúra: irodalmi szöveg alapján képek készítése. Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.</p> <p>Egyszerű cselekmény megjelenítése képsorozattal (pl. rajz, digitális fotó, rövid animációs film) és hangokkal.</p>	
Fejlesztés várt eredményei	A tanuló tanári segítséggel tud a könyvtári állomány neki szóló tereiben tájékozódni, a betűrend ismeretében megtalálja a szépirodalmi műveket (mese, tudós könyvek állománya). Tud megadott címszavakat, témákat a gyermekeknek szóló segédkönyvekben megtalálni.		

	Az olvasás terén motivált, érdeklődő legyen. Képes információt keresni, kezenil önállóan néhány forrásból.
Kulcsfogalmak	4 Szépirodalmi szöveg, ismeretterjesztő szöveg , témaválasztás, anyaggyűjtés, címadás Információ, tudás, könyvtár, tanulás, vázlat, szótár, enciklopédia

4.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	6 óra	INFORMATIKA	2 óra
Tematikai egység	A tanulási képesség fejlesztése		Könyvtári informatika	
Tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, hatékony tanulás képességének fejlesztése.		Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása. Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai. A források azonosító adatainak megállapítása	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	Ismerkedés különböző információhordozókkal. Adatok, információk gyűjtésének, célszerű elrendezésének módjai. Tájékozódás a könyvtár tereiben és állományrészeiben. A lexikon és a szótár egyező és eltérő vonásai. Az információk keresése és kezelése. Különböző információhordozók a lakóhelyi és az iskolai könyvtárban. A könyvtár mint információs központ, a tanulás bázisa, segítője. Ismerkedés gyermekfolyóiratokkal. Katalógusok megfigyelése. A könyvtári katalógus tájékoztató szerepe a könyvek és egyéb információforrások keresésében		Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése, betartása. A kölcsönzési folyamat megismerése. Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai Dokumentumtípusok megkülönböztetése. Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek	

	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ azonosítja az információ forrásait, ismeri azok kezelését; ▪ képes önálló tanulásra; ▪ információt keres, kezel önállóan néhány forrásból; 	<p>felismerése. Információforrások formai és tartalmi jellemzőinek megismerése.</p> <p>Információforrások használata. <i>A források azonosító adatainak megállapítása.</i> Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.</p>
Fejlesztés várt eredményei	<p>Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.</p>	<p>A tanuló a könyvtári informatika témakör végére</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében; ▪ ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait; ▪ ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat; ▪ legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.
Kulcsfogalmak	<p>Információ, tudás, könyvtár, tanulás, vázlat, katalógus, folyóirat</p>	<p>Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.</p>

8.3 5-8.ÉVFOLYAM

5.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	6 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLY- FŐNÖKI	1 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika		Olvasás, szövegértés		A tanulás tanulása, Életvezetés és gyak. ism.	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A könyvtár forrásainak és eszközeinek tanári segítséggel való alkotó és etikus felhasználása a tanulmányi feladatok során		A helyesírást segítő segédeszközök önálló használatának kialakítása (helyesírási szabályzat, szótár stb.) Az önálló és a tanári segítséggel történő anyaggyűjtés módjainak fejlesztése		A tanórán kívüli tanulás színterei, a műveltség iránti igény megalapozása, a könyvtár jelentősége. Helyes könyv és könyvtárhasználat.	
Ismeretek / Fejlesztési követelmény ek	<p>Könyvtártípusok megkülönböztetése: az iskolai könyvtár sajátosságai. <i>Az iskolai könyvtár eszköztárának készségi szintű használata</i></p> <p>Tájékozódás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. Az iskolai könyvtár eszköztárának készségi szintű használata a könyvtári terek funkcióinak és a könyvtári abc ismeretében.</p> <p>Könyvtári szolgáltatások A hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismerése. A könyvtár alapszolgáltatásainak használata.</p> <p>Információkeresés Megadott művek keresése a könyvtár szabadpolcos állományában a feliratok és a raktári jelzet segítségével. Keresőkérdések megfogalmazása tanári segítséggel.</p>		<p>Önálló tájékozódás írók műveiről, értékes és népszerű gyermekirodalmi művekről, könyvtárban való visszakeresésük.</p>		<p>Közkönyvtárlátogatás (pl. gyermekkönyvtár, FSZEK Sárkányos Gyermekkönyvtár)</p> <p>Szabadidő: Élményszerző olvasás, szépirodalmi olvasmányok</p>	

	<p>Dokumentumtípusok, kézikönyvek Hagyományos és nem hagyományos dokumentumok formai, tartalmi, használati jellemzőinek megállapítása; csoportosításuk. A korosztálynak készült tájékoztató források, segédkönyvek biztos használata (enciklopédia, szótár, lexikon).</p> <p>Forráskiválasztás A megadott problémának megfelelő nyomtatott források irányított kiválasztása. A könyvtárhasználati és informatikai alapokra építő információgyűjtést igénylő feladatok.</p> <p>Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás A forrásmegjelölés etikai vonatkozásainak megértése. Saját és mások gondolatainak elkülönítése. A felhasznált források önálló azonosítása a dokumentumok főbb adatainak (szerző, cím, hely, kiadó, év) megnevezésével.</p>	<p>Tájékozódás, információkeresés (<i>betűrend, tartalomjegyzék, utalók használatával</i>) a különböző dokumentumtípusokban (<i>könyv, folyóirat, AV és online dokumentum</i>), a korosztálynak szóló kézikönyvekben (<i>szótár, lexikon – szócikk értelmezése</i>), ismeretterjesztő forrásokban. Egynyelvű szótárak használata – könyvtári kutatás, szójelentések csoportos és önálló feltárása. Fogalomhasználatot segítő szótár- és lexikonhasználat.</p> <p>Anyaggyűjtés különféle nyomtatott és elektronikus forrásokból az írott mű elkészítéséhez. A vázlatkészítés szabályainak, fajtáinak megismerése, gyakorlatok a vázlat kifejtéséhez, kiegészítéséhez.</p>	
<p>Fejlesztés várt eredményei</p>	<p><i>A tanuló a könyvtári informatika témakör végére</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz legyen képes az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni; ▪ konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban (lexikon, szótár, enciklopédia) képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat; el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait. 		
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Könyvtár, iskolai könyvtár, könyvtári szolgáltatás, kézikönyvtár, raktári jelzet, könyv, lexikon, enciklopédia, szótár, atlasz, hivatkozás, forrás. Ábécé, betűrend, tartalomjegyzék, anyaggyűjtés, vázlat</p>		

6.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	6 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLY- FŐNÖKI	1 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika		Olvasás, szövegértés		A tanulás tanulása	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A könyvtár forrásainak és eszközeinek tanári segítséggel való alkotó és etikus felhasználása a tanulmányi feladatok során.		Az önálló és a tanári segítséggel történő anyaggyűjtés módjának fejlesztése A helyesírást segítő segédeszközök (helyesírási szabályzat, szótár stb.) önálló használatának kialakítása		A műveltség iránti igény megalapozása, az ismeretszerző olvasás, időszaki kiadványok szerepe az ismeretszerzésben, szórakozásban.	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Könyvtári szolgáltatások A hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismerése – online katalógus, könyvtári blog. A könyvtári katalógus funkciójának megértése. Katalógusrekord adatainak értelmezése.</p> <p>Dokumentumtípusok: Hagyományos és elektronikus (időszaki) kiadványok formai, tartalmi, használati jellemzőinek megállapítása; csoportosításuk.</p> <p>Információkeresés Megadott művek keresése az online katalógusban, majd a könyvtár szabadpolcos állományában a feliratok és a raktári jelzet segítségével. Keresőkérdések (szerző, cím,</p>		<p>Fogalomhasználatot segítő szótár- és lexikonhasználat. Hibajavítási gyakorlatok segédeszközök javításával.</p> <p>Anyaggyűjtés különféle nyomtatott és elektronikus forrásokból az írott mű elkészítéséhez.</p>		Látogatás közkönyvtárban.	

	<p>kulcsszó) megfogalmazása tanári segítséggel.</p> <p>Forráskiválasztás A megadott problémának megfelelő nyomtatott és elektronikus források irányított kiválasztása az online katalógus találati halmazából. A források értékelése. A könyvtárhasználati és informatikai alapokra építő információgyűjtést igénylő feladatok.</p>	<p>Tájékozódás, online katalógus segítségével dokumentum és információkeresés (betűrend, tartalomjegyzék, utalók használatával) a különböző dokumentumtípusokban (könyv, folyóirat, AV és online dokumentum), a korosztálynak szóló kézikönyvekben (szótár, lexikon), ismeretterjesztő forrásokban</p>	
<p>Fejlesztés várt eredménye</p>	<p><i>A tanuló a könyvtári informatika témakör végére a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a katalógus segítségével megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni; konkrét nyomtatott és elektronikus (időszaki) forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módokat.</i></p> <p>Képes önállóan a tanult műfajokban szöveget alkotni. Képes önálló feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával (kézikönyvek és korosztálynak szóló ismeretterjesztő források).</p>		
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Online katalógus, sorozatcím, kulcsszó, hivatkozás, forrás, időszaki kiadvány, CD, DVD, betűrend, tartalomjegyzék anyaggyűjtés, vázlat</p>		

7.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	4 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLY -FŐNÖKI	1 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika		Írott szöveg megértése, Írás, fogalmazás		Tanulási technikák, könyvtárhasználat	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az iskolai és lakóhelyi könyvtár alapszolgáltatásainak és a különböző információforrásoknak önálló, alkotó és etikus felhasználása egyszerű tanulmányi feladatok egyéni és csoportos megoldása során.		Kritikai gondolkodás fejlesztése: az elektronikus, internetes információforrások kezelése a megbízhatóság, hitelesség szempontjából.		Hatékony tanulási szokások kialakítása, a könyvtári szolgáltatások felhasználása a tanulásban.	
Ismeretek / Fejlesztési követelmé- nyek	<p>Könyvtártípusok, funkcionális terek Tájékozódás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. Az összes könyvtártípus jellemzőinek megismerése, összehasonlítása. A kézikönyvtár összetételének és tájékozódásban betöltött szerepének megismerése. Nagyobb könyvtárak funkcionális tereinek megismerése. Önálló eligazodás a települési közkönyvtárban. A gyermekkönyvtár (-részleg) önálló használata.</p> <p>Könyvtári szolgáltatások Könyvtári szolgáltatások irányított alkalmazása a tanulásban és a tájékozódásban. A kézikönyvtár önálló használata.</p> <p>Információkeresés Hatékony, céltudatos információszerzés. Keresett téma kifejezése tárgyszóval.</p>				Látogatás közkönyvtárban. (pl. FSZEK Központi Könyvtára)	

	<p>Összetett keresőkérdés megfogalmazása. Megadott szempontok szerint való keresés az iskolai és a lakóhelyi elektronikus könyvtári katalógusban. Konkrét feladathoz való irányított forráskeresés katalógus és bibliográfia segítségével. A forráskeresés és -feldolgozás lépéseinek tudatosítása, irányított alkalmazása. Dokumentumtípusok, kézikönyvek Nyomtatott és elektronikus kézikönyvek, közhasznú információforrások és ismeretterjesztő művek típusainak ismerete. Közhasznú adatbázisok használata. Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése. Idézés jelölése. A szerzői jogi vonatkozások megértése. Forrásjegyzék összeállítása.</p>	<p>A különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdése.</p> <p>Többféle jegyzetelési technika, forma elsajátíttatása, a célnak megfelelő kiválasztása, alkalmazása tanári segítséggel.</p> <p>Elektronikus és nyomtatott szótárhasználat. Pontos fogalomhasználatot segítő szótár- és kézikönyvhasználat.</p> <p>Forrásjegyzék önálló készítése, az idézés pontos jelölése.</p>	
<p>Fejlesztés várt eredmény ei</p>	<p>A tanuló a könyvtári informatika témakör végére a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns kézikönyvtári forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz; a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban; ismerjen megbízható információforrásokat; legyen képes értékelní az információ hitelességét; ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat; ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;</p>		
<p>Kulcs- fogalmak</p>	<p>Nemzeti könyvtár, szakkönyvtár, elektronikus könyvtár, kézikönyv, szaklexikon, szakkönyv, napilap, folyóirat, bibliográfia, linkgyűjtemény, keresőkérdés, tárgyszó, szerzői jog, információs érték, felhasznált irodalomjegyzék. szótár</p>		

8.ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	6 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLY- FŐNÖKI	1 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika		Írott szöveg megértése, Írás, fogalmazás		Tanulási technikák, könyvtárhasználat	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Könyvtári katalógusok irányított használata, téma szerinti keresés (kulcsszó, tárgyszó segítségével)		Tájékozódás könyves- és könyvtári adatbázisokban.		A tanuláshoz való viszony formálása, az iskolán kívüli tanulás helyszínei (könyvtár, múzeum).	
Ismeretek / Fejlesztési követelmé- nyek	<p>Információkeresés Hatékony, céltudatos információszerzés. Keresett téma kifejezése tárgyszóval, tárgyszójegyzék segítségével. Összetett keresőkérdés megfogalmazása. Megadott szempontok szerint való keresés az iskolai és a lakóhelyi elektronikus könyvtári katalógusban. Konkrét feladathoz való irányított forráskeresés katalógus segítségével. A forráskeresés és -feldolgozás lépéseinek tudatosítása, irányított alkalmazása.</p> <p>Forráskiválasztás A feladatnak megfelelő forrástípus, dokumentum önálló kiválasztása. Információforrások hitelességének vizsgálata, szelektálása. Többféle forrásra épülő tematikus</p>		<p>Elektronikus és nyomtatott szótárhasználat.</p> <p>Pontos fogalomhasználatot segítő szótár- és kézikönyvhasználat.</p>		Könyvtárak látogatása, könyvtári programokon, kiállításokon való részvétel.	

	gyűjtőmunka.		
Fejlesztés várt eredmény ei	<p><i>A tanuló a könyvtári informatika témakör végére</i> a könyvtár és az internet / online katalógusok szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz; a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban; képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás); egyszerű tantárgyi témában képes az információs problémamegoldás folyamatát katalógushasználatra építve önállóan végrehajtani. ismerjen megbízható információforrásokat; legyen képes értékelni az információ hitelességét; ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat; ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit; tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.</p>		
Kulcs- fogalmak	keresőkérdés, kulcsszó, tárgyszó, tárgyszókatalógus, tárgyszójegyzék		

8.4 9-12.ÉVFOLYAM

9. ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	6 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLY- FŐNÖKI	2 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika		Írott szöveg megértése, írás, fogalmazás		Könyvtártípusok	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A könyvtári rendszer elektronikus szolgáltatásai A különböző információforrások önálló felhasználása tanulmányi és egyéb feladatokhoz.		A kritikai gondolkodás fejlesztése elektronikus, internetes szövegtípusok hitelességének, megbízhatóságának vizsgálata során.		A nemzeti könyvtár kulturális szerepének megismertetése.	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p><i>Könyvtártípusok, információs intézmények</i> A könyvtári rendszer szerepének, lehetőségeinek megismerése: elektronikus könyvtár.</p> <p><i>Könyvtári szolgáltatások</i> A könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak rendszerezése, felhasználása a tanulásban. A könyvtárközi kölcsönzés funkciójának megértése.</p> <p><i>Információkeresés</i> A médiumok, közléstípusok tartalmi megbízhatósága. Információkeresési stratégiák ismerete. Önálló információszerzés</p>		<p>Az internetes adatkeresés, szöveghálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései. A különböző forrásból származó</p>		Nemzeti könyvtár látogatása	

	<p>katalógusokból, általános és ismeretterjesztő művekből. Releváns információk kiválasztása hagyományos és elektronikus információhordozókból.</p> <p><i>Dokumentumtípusok, kézikönyvek</i> A hiteles forrás jellemzőinek ismerete. A talált információk kritikus értékelése. Elektronikus könyvek, digitalizált dokumentumok.</p> <p><i>Forráskiválasztás</i> Komplex feladathoz való önálló forráskiválasztás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembe vételével.</p> <p><i>Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás</i> Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása.</p>	<p>információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, kritikai következtetés levonása.</p> <p>Helyesírási szótárak, elektronikus helyesírás-ellenőrző programok szerkezetének és működésének megismerése, használatuk az iskolai és a mindennapi szövegalkotásban</p> <p>Önálló, több forrástípusra is kiterjedő könyvtári anyaggyűjtés (katalógus- és adatbázis használat, forráskiválasztás, visszakeresést biztosító jegyzetelés) és az információknak a feladatnak megfelelő alkotó és etikus felhasználása. Pontos forrásjelölés.</p> <p>Az idézés szabályai</p>	
<p>Fejlesztés várt eredményei</p>	<p><i>A tanuló a könyvtári informatika témakör végére</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ legyen képes bármely, a tanulmányaihoz kapcsolódó feladata során az információs problémamegoldás folyamatát segítséggel végrehajtani; ▪ ismerjen információkeresési stratégiákat, tudja azokat alkalmazni, legyen képes azt értékelni, tudatosan fejleszteni. 		
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Könyvtári rendszer, információkeresési stratégia, önművelés, egész életen át tartó tanulás.</p>		

10. ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	6 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLY- FŐNÖKI	3 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika		Világirodalom		Információforrások	
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A könyvtári rendszer közhasznú szolgáltatásai – elektronikus adatbázisok		A kritikai gondolkodás és a felelősségérzet fejlesztése elektronikus, internetes szövegtípusok hitelességének, megbízhatóságának vizsgálata, az internetes szövegek adta nyilvánosság etikai, jogi kérdéseinek értelmezése során.		Könyvtári szolgáltatások, könyvtári programok	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p><i>Könyvtártípusok, információs intézmények</i> A települési közkönyvtár önálló használata.</p> <p><i>Könyvtári szolgáltatások</i> Könyvtári adatbázisok használati útmutató segítségével való önálló használata. Rendszeres, a céloknak megfelelő könyvtár- és internethasználat</p> <p><i>Információkeresés</i> Információkeresési stratégiák ismerete. Önálló információszerzés adatbázisokból, általános és ismeretterjesztő művekből. Az iskolai tananyag elmélyítése és kibővítése önálló könyvtári kutatómunkával.</p> <p><i>Dokumentumtípusok, kézikönyvek</i></p>		<p>Hatékony jegyzetelési és vázlatírási technikák megismerése, adekvát alkalmazásuk.</p> <p>Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, Az idézés szabályai. Önálló, több forrástípusra is kiterő könyvtári anyaggyűjtés (katalógus- és adatbázis-használat, forráskiválasztás, visszakeresést biztosító jegyzetelés) és az információknak a feladatnak megfelelő alkotó és etikus felhasználása. Pontos forrásmegjelölés.</p> <p>Internetes szövegalkotási gyakorlatok (pl. szöveges adatbázis, forrásjegyzék összeállítása, fórum, blogbejegyzés írása).</p> <p>Az internetes adatkeresés, szöveghálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok</p>		<p>Szakkönyvtár látogatás, speciális szolgáltatások, programok megismerése (pl. KSH könyvtára, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala könyvtára, Országgyűlési Könyvtár stb.)</p>	

	<p>A hiteles forrás jellemzőinek ismerete. Forrástípusok rendszerezése információs értékük szerint. A talált információk kritikus értékelése. Időszaki kiadványok önálló használata. Az egyes tudományterületek alapvető segédkönyvtípusainak ismerete, önálló használata.</p> <p><i>Forráskiválasztás</i> Komplex feladathoz való önálló forráskiválasztás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembe vételével. <i>Bibliográfiai hivatkozás,</i> <i>forrásfelhasználás</i> Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről. Hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése.</p>	<p>megbízhatóságának és használhatóságának kérdései. A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, kritikai következtetés levonása.</p> <p>Információgyűjtés- és feldolgozás, szövegalkotás, értelmező képességek: házi olvasmány önálló feldolgozása, beszámoló készítése</p>	
Fejlesztés várt eredményei	<p>Rendszeresen használja a könyvtárat, ide értve a különféle (pl. informatikai technológiákra épülő) információhordozók használatát is. Képes arra, hogy önállóan eligazodjon az információk világában; értelmesen tudj élni az önképzés lehetőségeivel.</p> <p>Legyen képes bármely, a tanulmányaihoz kapcsolódó feladata során az információs problémamegoldás folyamatát önállóan, alkotóan végrehajtani. Legyen tisztában saját információkeresési stratégiáival, tudja azokat tudatosan alkalmazni, legyen képes azt értékelni, tudatosan fejleszteni.</p> <p>Alkalmazza az idézés szabályait és etikai normáit.</p>		
Kulcsfogalmak	<p>Információkeresési stratégia, rejtett bibliográfia, relevancia, kritikus forráshasználat, hivatkozás, plágium, hitelesség</p>		

11. ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra	OSZTÁLYFŐNÖKI	2 óra
Tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Ismerjen nyomtatott és elektronikus nyelvi szótárakat,elektronikus forrásokat. Ismerje és alkalmazza tanulmányaiban a nyomtatott és elektronikus időszaki kiadványokat, tudjon azokra hivatkozni.		A továbbtanulásra való felkészülés keretében egy felsőoktatási könyvtár megismerése.	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	A nyelvváltozatot bemutató nyomtatott és elektronikus források (pl. szótárak, kézikönyvek, adatbázisok, honlapok) tanulmányozása. Egy folyóirat (időszaki kiadvány) periodicitása, felépítése. Folyóiratcikkek visszakeresése, hivatkozása.		Felsőoktatási könyvtár látogatása, speciális szolgáltatásai (pl.: BME, Corvinus)	
Fejlesztés várt eredményei	A tanuló képes tanulmányai során időszaki kiadványokat használni, azokra hivatkozni.			
Kulcsfogalmak	hetilap, folyóirat, cikk, hivatkozás			

12. ÉVFOLYAM

Tantárgy / óraszám	INFORMATIKA	4 óra	MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2-3 óra
Tematikai egység	Könyvtári informatika - fakultáció		Nyelv és társadalom, Nyelvtörténet, Magyar irodalom – a <i>Nyugat</i> és első nemzedéke, Portrék, látásmódok a kortárs irodalomból	
Tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az érettségi vizsga könyvtár- informatikai elemeinek ismételése, rendszerzése		Értse egy folyóirat felépítését, tudjon benne tájékozódni	
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	Az érettségi vizsga könyvtár informatikai tartalmai.		<p>A nyelvváltozatot bemutató nyomtatott és elektronikus források (pl. szótárak, kézikönyvek, adatbázisok, honlapok) tanulmányozása</p> <p>Nyelvtörténeti-nyelvtudományi kézikönyvek (pl. A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára – TESZ) megismerése, használata.</p> <p>Egy folyóirat (időszaki kiadvány) periodicitása, felépítése, folyóiratcikkek visszakeresése, hivatkozása.</p> <p>Tájékozódás az irodalmi és könyvtári adatbázisok, blogok, kritikai folyóiratok, internetes folyóiratok között.</p>	
Fejlesztés várt eredményei	<p>Rendszeresen használja a könyvtárat, ide értve a különféle (pl. informatikai technológiákra épülő) információhordozók használatát is. Képes arra, hogy kellő problémaérzékenységgel kreativitással, önállósággal igazodjon el az információk világában, értelmesen és értékteremtően tudjon élni az önképzés lehetőségével.</p> <p>Alkalmazza az idézés szabályait és etikai normáit.</p>			
Kulcsfogalmak	nyomtatott és internetes folyóiratok, hangoskönyv			

9. KERESZTTANTERV 5-12.ÉVFOLYAM

A könyvtárhasználattal, információkezeléssel kapcsolatos ismeretek, képességek fejlesztésének intézményi struktúrája szerint a befogadó tárgyak tanóráin elsajátított ismereteket, megalapozott készségeket a szaktárgyi órákon mélyítjük el, gyakoroltatjuk be, összehangolva a szaktárgyi célokkal, ismeretekkel és fejlesztési követelményekkel valamint a szaktárgyi tantervekben elvárt minimumkövetelményekkel.

A következő táblázatok évfolyamonként tartalmazzák az adott évfolyamokon a befogadó tárgyakban alapozott ismeretek, készségeket – amelyekre épülhetnek a szaktárgyi könyvtárhasználati órák, információkeresési, -feldolgozási feladatok.

5-6.évfolyam

A *könyvtári informatika* fejlesztési területen 5-6.évfolyamos szakaszban az alsó tagozaton szerzett iskolai könyvtári és gyermekkönyvtári tapasztalatokra építve a megszerzett tudás rendszerezése és tudatosítása kerül középpontba. A tudás bővítése és a szokásformálás során egyre hangsúlyosabb szerepet kap a könyvtári források és szolgáltatások tanulásban való felhasználása. Cél, hogy a tanuló minden tantárggyal kapcsolatban megismerje a különböző források felhasználási lehetőségeit.

Ezekon az évfolyamokon cél, hogy a tanuló tanári irányítás mellett önállóan tájékozódjon az iskola könyvtárában. Kiemelt szerepet kap a korosztály számára készült nyomtatott és elektronikus ismeretterjesztő művekben való önálló tájékozódás, és a szerzett információk megadott szempontok szerinti felhasználása, a források azonosítása.

További cél, hogy megismerjen közkönyvtárakat (gyermekkönyvtárat) – mint tanulási és szabadidő eltöltési színtereket.

5.ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAPISMERETEK (informatika, magyar ny.)	TÖRTÉNELEM / LATIN ÖRÖKSÉGÜNK	MAGYAR IRODALOM	TERMÉSZETISMERET	MATEMATIKA
Nevelési- fejlesztési céljai	<p>Hatékony és önálló tanulás megalapozása. A tanulók képessé váljanak az ajánlott információforrások (könyvek, segédkönyvek, online források) megkeresésére, tudjanak azokból információt (kép, szöveg, adat) keresni, rögzíteni, kritikusan értelmezni – tanári segítséggel. Tantárgyi feladataihoz tudjon a könyvtár tér- és állományszerkezetében dokumentumot keresni. Az információk rögzítése mellett a vázlatkészítés, forrásjelölés alapjaival legyen tisztában.</p>				
Ismeretek / Fejlesztési követel- mények	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Könyvtári szolgáltatások ismerete ▪ Dokumentum-keresés a könyvtár tér- és állomány-szerkezetében tantárgyi témához ▪ Szótár és lexikon-használat ▪ Szócikk értelmezés ▪ Könyvek azonosító adatai 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Információk rendezése ▪ Történetek és képek gyűjtése ▪ Ismeretek szerzése különböző típusú forrásokból ▪ Könyvtári és internetes tájékozódási lehetőségek, források megismerése és használata ▪ Történelmi források olvasása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az elmélyült olvasás, a hatékony, önálló szövegfeldolgozás támogatása ▪ Önálló tájékozódás írók műveiről, értékes és népszerű gyermekirodalmi művekről, könyvtárban való visszakeresésük ▪ A fogalomhasználatot segítő szótár- és lexikonhasználat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önálló ismeretszerzés ▪ Különböző típusú információ-források használatának gyakoroltatása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Matematika-történeti érdekességek ▪ Matematika-történet
Fejlesztés várt eredménye	<p>Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudása bővítésére, tudjon szaktárgyi témához könyvet keresni a könyvtári állományban tanári segítséggel. Tudjon szaktárgyi témákhoz ismeretet szerezni értelmező szótárból, általános és <i>szaklexikonokból</i>, ismeretterjesztő könyvekből, hiteles internetes forrásokból. Legyen képes szócikkek értelmezésére. Ismerje a könyvek tájékoztató apparátusát (tartalomjegyzék, mutatók). Tudja rögzíteni a használt forrás (könyv, online dokumentum) azonosító adatait (szerző, cím, kiadás helye, kiadó neve, kiadás éve). Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei, segítséggel tudja rögzíteni a talált információkat,</p>				

és ezekből segítséggel vázlatot készíteni.

6.ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAPISMERETEK (informatika, magyar ny.)	TÖRTÉNELEM / LATIN ÖRÖKSÉGÜNK	MAGYAR IRODALOM	TERMÉSZETISMERET	MATEMATIKA
Nevelési- fejlesztési céljai	<p>Hatékony és önálló tanulás fejlesztése. A tanulók képessé váljanak tanári irányítás mellett információforrások (könyvek, időszaki kiadványok, segédkönyvek, online források) megkeresésére, tudjanak azokból információt keresni, rögzíteni, kritikusan értelmezni – tanári segítséggel. Tantárgyi feladataihoz tudjon az online katalógus segítségével dokumentumot keresni.</p> <p>Az információk rögzítése mellett a vázlatkészítés, forrásjelölés alapjaival legyen tisztában.</p>				
Ismeretek / Fejlesztési követel- mények	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokumentum-keresés online katalógus segítségével a könyvtár tér- és állomány-szerkezetében tantárgyi témához ▪ Szótár és lexikon-használat ▪ Szócikk értelmezés ▪ Ismeretszerzés időszaki kiadványokból ▪ Könyvek, folyóiratcikkek azonosító adatai 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Információk szerzése, rendszerezése (tankönyvekből olvasókönyvekből) és értelmezése szöveges és képi forrásokból ▪ Történeti események feldolgozása mai szövegek és rövid korabeli források alapján ▪ Következtetések levonása a feldolgozott információkból. ▪ Beszámoló, kiselőadás készítése ▪ Ismeretszerzés, történelmi források olvasása, projektmunka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A fogalomhasználat t segítő szótár- és lexikonhasználat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egy választott téma bemutatása önálló ismeretszerzés, információfeldolgozás alapján 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Matematikatörténeti ismereteit tudja nyomtatott és elektronikus forrásokból kiegészíteni.
Fejlesztés várt eredmény ei	<p>Az internet és a könyvtár segítségével tudja tudását bővíteni. Képes önálló feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával. Az online katalógus használatával tud a tantárgyi témához információforrást keresni, ismeretet szerezni segédkönyvekből és a korosztálynak szóló ismeretterjesztő könyvekből, időszaki kiadványokból és elektronikus forrásokból.</p> <p>Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb vázlatkészítési módokat. Képes önállóan a tanult műfajokban (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, sms, e-mail stb.) szöveget alkotni.</p> <p>Képes szóbeli, írásbeli beszámolót, kiselőadást készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, tudja a</p>				

	felhasznált forrásokot a tanult formában jelölni.
--	---

7-8.évfolyam

Az információszerzés során az iskola 7-8. évfolyamain az internet hatékony használata kerül előtérbe. A tanulók az egyszerű keresések mellett az összetett keresések végzésében is gyakorlatot szereznek. Az információszerzés során szerzett tapasztalatok következtében megjelenik a kritikus szemlélet az információk hitelességével szemben.

Az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje szintén nagy jelentőséget kap, mint pl. a tartalomalkotás és –megosztás. Kiemelt szerepet kap az információforrások hitelességének értékelése, az információk etikus használata.

A *könyvtári informatika* fejlesztési területen az egyre tudatosabb könyvtárhasználóvá nevelés a kiemelt cél. Ehhez járul hozzá az információs problémamegoldás alapvető lépéseinek ismerete, az egyes eszközök, módszerek tanári támogatással történő alkalmazása, továbbá az iskolai könyvtár állományának és szolgáltatásainak önálló használata. Az önálló forráskiválasztást és -használatot, a döntések meghozását támogatja, hogy a tanulók megismerik az egyes könyvtártípusok és szolgáltatásaik jellemzőit, különbségeit, a nyomtatott és elektronikus kézikönyvek, tájékoztató eszközök széles tárházát, azok információs értékét.

A különböző tantárgyi gyűjtőmunkákhoz, projektmunkákhoz kapcsolódó támogatásban, értékelésben hangsúlyos szerepet kapnak az etikai és jogi vonatkozások, a forrásjegyzék készítése és a hivatkozások.

7.ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAP-ISMERETEK	TÖRTÉNELEM	MAGYAR IRODALOM	MATEMATIKA	FIZIKA	IDEGEN NYELV	FÖLDRAJZ	KÉMIA	BIOLÓGIA	ERKÖLCSTAN
Nevelési-célok	<p>Önálló gyűjtő- és kutató-munkával az egyetemes kultúra, a magyar tudománytörténet, nemzeti kultúrák, egyéb tantárgyi témával kapcsolatban ismeretek szerzése, megismerése, összehasonlítása. Saját vélemény kifejtése, alátámasztása önálló kutatómunkával. Az ismeretszerzés algoritmusának tudatosítása.</p> <p>Az információfeldolgozás képességének fejlesztése a tananyaghoz kapcsolódóan a szaktárgyi segéd- és kézikönyvek, online források megismertetésével. Forráskeresés, forrásválasztás irányítottan vagy önállóan, egyénileg vagy csoportosan; az információk feldolgozása, értelmezése, elemzése egyéni vagy csoportmunkában. Bemutató, kiselőadás vagy egyéb dokumentum, illetve projektermék készítése. Az etikus forrásjelölés használata a tantárgyi feladatok során.</p>									
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Az anyaggyűjtés lépései.</p> <p>Kézi- és segédkönyv-használat.</p> <p>Forrásválasztás szempontjai.</p> <p>Jegyzetelés, szövegalkotás</p> <p>Forrásjegyzék készítése</p> <p>Online forráshivatkozások</p>	<p>Információgyűjtése lexikonokból, az internetről, könyvtári kutatással.</p> <p>Információgyűjtése, grafikonokból, táblázatokból, szöveges forrásokból.</p> <p>Korabeli képi információforrások feldolgozása</p> <p>Jegyzetek készítése.</p> <p>Beszámoló, kiselőadás készítése.</p>	<p>Ismeretek szerzése különböző témákhoz.</p> <p>Pontos fogalomhasználatot segítő szótár- és kézikönyvhasználat.</p>	<p>Matematika-történeti érdekességek</p>	<p>Önálló munkával különféle információhordozókról a téma adatainak összegyűjtése tanári és önálló feladatválasztással.</p>	<p>Információ-szerzés hagyományos és elektronikus forrásokból.</p> <p>Ismeret-terjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, regények, történetek, versek, dalszövegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és honlapokról, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, képregények.</p>	<p>Információgyűjtés, tanulói kutatómunka.</p> <p>A gyakorlati életre nevelés az internetes szolgáltatók (pl. adattárak, menürendek, idegenforgalmi ajánlatok) használatával.</p>	<p>Forráskeresés és feldolgozás irányítottan vagy önállóan, egyénileg vagy csoportosan; az információk feldolgozása egyéni vagy csoportmunkában, amelyhez konkrét probléma vagy feladat megoldása is kapcsolódhat;</p> <p>bemutató, egyéb dokumentum, projektermék készítése</p>	<p>Önálló forráskeresés és -feldolgozás alapján.</p> <p>Az ismeretszerzés eredményeinek bemutatása, értelmezése, egyéni vélemények megfogalmazása.</p> <p>Irányított adatgyűjtés.</p>	<p>Szerzői jog, internetes tartalmak letöltésének etikai vonatkozásának tudatosítása.</p>

Fejlesztés és várt eredményei	Ismerjen a szakértői témák kiegészítésére alkalmas hiteles, nyomtatott és elektronikus forrásokat. Az önálló ismeretszerzés során tudatosan alkalmazza az ismeretszerzés algoritmusát. Legyen képes lényegkiemelésre, több forrás kritikus alkalmazására, értelmezésére, összegzésére. Alakuljon ki bennük az igény, hogy önállóan tovább gyarapítsák ismereteiket. A forrásfeldolgozás eredményét tudja írásban, szóban közvetíteni. Tisztában van az etikus forráshasználat szerepével, munkájában következetesen alkalmazza.
-------------------------------	---

8.ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAP-ISMERETEK	TÖRTÉNELEM	MAGYAR IRODALOM	MATEMATIKA	FIZIKA	IDEGEN NYELV	FÖLDRAJZ	KÉMIA	BIOLÓGIA	ERKÖLCSTAN
Nevelési-célok	<p>A gondolkodás fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a könyvtári és más információforrások használata, az információk rögzítésének és felidézésének képessége –egyéni és csoportos formában egyaránt, az együttműködés és kommunikáció fejlesztése.</p> <p>Önálló tájékozódás egy-egy tantárgyi témában. A gyűjtőmunkák során az i</p> <p>A feldolgozott ismeretek különböző formában való feldolgozása, forrásjelöléssel, hivatkozással ismeretszerzés algoritmusának alkalmazása - az elektronikus katalógus tájékozódásban betöltött szerepének tudatosítása, segéd- és kézikönyvek, hiteles online források használata. A források hitelességének vizsgálata, az információk kritikus értékelése..</p>									
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<ul style="list-style-type: none"> ▪ anyaggyűjtés: téma (tárgyszó) szerinti egyszerű és összetett keresés az elektronikus katalógusokban ▪ anyaggyűjtés nyomtatott és elektronikus forrásokból ▪ forrásértékelés ▪ forrásjegyzék összeállítása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Információk rendszerezése és értelmezése ▪ Egymásnak ellentmondó források gyűjtése, elemzése és ütköztetése. ▪ Önálló gyűjtőmunkán alapuló beszámoló, kiselőadások tartása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tájékozódás könyves- és könyvtári adatbázisokban, blogokon. ▪ Ismeretszerzés különböző témákban ▪ Pontos fogalomhasználatot segítő szótár- és kézikönyvhasználat 	<p>Matematika története, érdekességei a matematika történetéből</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyűjtő-munka alapján beszámoló tartása ▪ Egyéni gyűjtő-munka, csoportos gyűjtő-munka ▪ Differenciált csoport-munka alapján <i>fizikusok</i> munkásságának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Információ-szerzés hagyományos és elektronikus forrásokból 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Információ-gyűjtés, tanulói kutatómunka ▪ Internetalapú szolgáltatások használata 	<p>Forráskeresés és feldolgozás irányítottan vagy önállóan, egyénileg vagy csoportosan; az információk feldolgozása egyéni vagy csoportmunkában, amelyhez konkrét probléma vagy feladat megoldása is kapcsolódhat; bemutató, egyéb dokumentum, projekttermék készítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önálló forráskeresés és -feldolgozás ▪ Az ismeretszerzés eredményeinek bemutatása, értelmezése, egyéni vélemények megfogalmazása. ▪ Irányított adatgyűjtés. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hiteles információ jellemzői, a tájékozódás hiteles forrásai

Fejlesztés és várt eredményei	<p>Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat (kézikönyvek, szakkönyvek, elektronikus források) gyűjteni adott témához, a talált információkat összehasonlítani, értékelni. A forrásfeldolgozás során tudja a lényeget különböző technikával rögzíteni (jegyzetkészítés, vázlatkészítés, egyéb vizuális szervezők alkalmazása).</p> <p>Képes a megszerzett, feldolgozott ismereteit különböző formákban közvetíteni (kiselőadás, beszámoló, prezentáció) az etikus forrásjelölés szabályait következetesen alkalmazni.</p>
-------------------------------	--

9-10.évfolyam

A *könyvtárhasználat* önálló tanulásának záró szakaszában cél, hogy a tanuló minél átfogóbb és modernebb könyvtárképpel rendelkezzen, ismerje saját igényeit, szokásait, tudását, annak érdekében, hogy azt tudatosan és hatékonyan alkalmazhassa, fejleszthesse tanulmányai és a középiskolai évek után is. A fejlesztés során az információs problémamegoldás folyamatának, a probléma megoldásának önálló, személyre, helyzetre szabott alakítása, irányítása zajlik tanulmányi és hétköznapi helyzetekben. Ennek érdekében a könyvtári rendszer általános internetes és a helyben elérhető könyvtárak teljes körű szolgáltatásai körében való önálló tájékozódás szükséges. A hatékony könyvtárhasználat érdekében a korábbi évek során megismert forrástípusok és konkrét források felhasználási célhoz viszonyított információs értékének megállapítására, újabb könyvtári, szakirodalmi és közhasznú adatbázisok és honlapok megismerésére, használatára kerül sor.

Az információkereső stratégia kialakításával és az etikai szempontokat is figyelembe vevő alkotó felhasználásával a tantárgyakhoz vagy a hétköznapi szituációkhoz kötött információt igénylő feladatokat a tanulók egyre önállóbban oldják meg.

A középiskolában a diákok önállóan határozzák meg a szükséges információkat, egyedül végzik a keresést, és a szerzett információkat önállóan képesek felhasználni. Képesek az információ hitelességének értékelésére.

Kiemelt szerepet kap az információforrások etikus alkalmazása és azok hitelességének értékelése

Cél az önálló kézikönyvhasználat.

A tanulási képesség fejlesztéséhez, az önállóság növeléséhez járul hozzá a felkészítés egy-egy nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő, terjedelmesebb szöveg (pl. beszámoló, ismertetés, esszé, egyszerűbb értekezés) írására; verbális és nem

verbális (hangzó és képi) információk célszerű gyűjtésére, szelekciójára, rendszerezésére, kritikájára és felhasználására. Mind a magyar nyelv, mind az irodalomtanítás feladata az információ-felhasználás normáinak (pl. a források megjelölését, idézést) közvetítése.

9. ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAP-ISMERETEK	TÖRTÉNELEM	MAGYAR IRODALOM	MATEMATIKA	FIZIKA	IDEGEN NYELV	FÖLDRAJZ	KÉMIA
Nevelési-fejlesztési célok	A szaktárgyi tanulás folyamatában ajánlott és önállóan megkeresett információforrások kritikus használata, az információk szelekciója, rendszerezése, felhasználása. Elektronikus könyvtárak, közhasznú adatbázisok használata az ismeretszerzés során. A források értékelési szempontjainak alkalmazása a problémamegoldás folyamatában. Az etikus forrásjelölés alkalmazása.							
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Elektronikus könyvtárak, bibliográfiai adatbázisok használata</p> <p>Hiteles forrás választás szempontjai</p> <p>Nyomatott és elektronikus dokumentumok használata, forrásjelölésük</p> <p>Hivatkozás</p> <p>Önálló jegyzet és vázlatkészítés</p> <p>Önálló kézikönyv-használat.</p>	<p>Ismeretszerzés különböző írásos forrásokból,</p> <p>A rendelkezésre álló ismeretforrások áttekintése és értékelése</p> <p>Beszámoló, kiselőadás tartása népszerű tudományos irodalom alapján</p> <p>Az internet kritikus és tudatos felhasználása ismeretek szerzésére</p> <p>Az információk rendszerezése és értelmezése</p>	<p>Különböző információforrások használata a tantárgyi feladatok-hoz</p>	<p><i>Matematika-történet:</i></p> <p>Georg Cantor, Descartes algebra – Al-Hvarizmi, Euklidesz, Eratoszthenész, Euler, Fermat, Pitagorasz, Thalesz</p>	<p>Információkeresés a témával kapcsolatban, adatok gyűjtése, feldolgozása rendszerezése, a kapott adatok kritikus alkalmazásának elhasználása</p>	<p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>Szabadidő eltöltése</p>	<p>Információszerezés és – feldolgozás (nyomatott és elektronikus források használata)</p>	<p>Tananyaghoz kapcsolódó információk feldolgozása tananyag által megengedett szinten :</p> <p>forráskeresés és feldolgozás irányítottan v.önállóan, egyénileg v. csoportosan;</p> <p>az információk feldolgozása egyéni v. csoportmunkában, bemutató, v. egyéb dokumentum, illetve projektermék készítése.</p>
Fejlesztés várt eredményei	Legyen képes bármely, a tanulmányaihoz kapcsolódó feladata során az információs problémamegoldás folyamatát segítséggel végrehajtani. Ismerjen információkeresési stratégiákat, tudja azokat a tanulási folyamatában alkalmazni, legyen képes az megtalált információkat értékelni, tudatosan fejleszteni. Az információkeresés folyamatában tudja alkalmazni, felhasználni a Magyar Elektronikus Könyvtár, a könyvtári rendszer további hálózaton elérhető adatbázisait.Legyen tisztában a pontos forrásjelöléssel, a forrásjegyzék alkalmazásával, ezek etikai vonatkozásaival.							

10. ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAP-ISMERETEK	TÖRTÉNELEM	MAGYAR IRODALOM	MATEMATIKA	FIZIKA	IDEGEN NYELV	FÖLDRAJZ	KÉMIA	BIOLÓGIA
Nevelési - fejlesztési célok	Legyen képes a szaktárgyi információszerzési folyamatban a közhasznú adatbázisokból (MEK, DIA, NAVA, Matarka stb.) információt keresni, felhasználni. Legyen képes komplex információkeresési, -feldolgozási folyamatot az ismeretszerzés algoritmusai alapján végigvinni. A hivatkozás szerepének tudatosítása, hivatkozás és forrásjegyzék készítése az információfeldolgozás során. (Könyv, elektronikus dokumentum, folyóiratcikk.)								
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Elektronikus könyvtári adatbázisok.</p> <p>Szaktárgyi kézikönyvek, segédkönyvek.</p> <p>Önálló jegyzet és vázlatkészítés</p> <p>Hivatkozás, forrásjelölés, forrásjegyzék, irodalomjegyzék</p>	<p>Önálló információgyűjtés adott témához különböző médiumokból</p> <p>Az információk önálló értelmezése</p> <p>Szóbeli beszámoló, kiselőadás tartása önálló gyűjtőmunka alapján</p>	<p>Különböző információ-hordozók használat</p> <p>tantárgyi feladatokhoz</p>	<p>Matematika-történet</p>	<p>Kiscsoportos projektmunka otthoni, internetes és könyvtári témakutatással, adatgyűjtéssel, kísérletezés tanári irányítással. A csoportok eredményeinek bemutatása, megvitatása, értékelése</p> <p>Az eredmények nyilvános bemutatása kiselőadások kelése.</p>	<p>Iskola bemutatása, szabadidő, hobbi, olvasás</p>	<p>Napjaink migrációs folyamatainak megismerése, konkrét példák bemutatása (pl. hírek, nyomtatott és digitális információforrások alapján), az okok feltárása</p> <p>Társadalmi-gazdasági tartalmú információk, hírek értelmezése, a kritikai gondolkodás fejlesztése.</p> <p>Egy választott térség / ország megadott szempontok szerinti bemutatása pl. prezentáció készítésével különböző forrásokból gyűjtött információk alapján.</p> <p>A témakörhöz kapcsolódó aktualitások bemutatása források feldolgozásával</p>	<p>Tananyaghoz kapcsolódó <i>információk feldolgozása</i> tananyag által megengedett szinten :</p> <p>forráskeresés és feldolgozás irányítottan v.önállóan, egyénileg v. csoportosan;</p> <p>az információk feldolgozása egyéni v. csoportmunkában, bemutató, v. egyéb dokumentum, illetve projekttermék készítése</p>	<p>Az internet és a könyvtár használata az élőlények megismerésére.</p> <p>A határozókönyvek felépítésének logikája és használatuk gyakorlása.</p> <p>Önálló kutatómunka a bionika eredményeiről</p> <p>Összetett ökológiai rendszerek elemzése az interneten és az írott szakirodalomból gyűjtött anyagok alapján.</p>
Fejlesztés várt	Tudja ismereteit hiteles nyomtatott és digitális forrásokból kiegészíteni. Legyen képes különböző típusú információhordozókat felhasználni a tanulási folyamatban, tudja, milyen közhasznú adatbázisok segítségével juthat egy-egy szaktárgyi								

ered- ményei	információforráshoz. Az önálló ismeretszerzés során használja a könyvtárak, az internet nyújtotta hiteles információforrásokat, tisztában van a hivatkozás és forrásjelölés szabályaival, a forrásjegyzék és az irodalomjegyzék szerepével .
-----------------	--

11-12.évfolyam

A tanulási képesség továbbfejlesztése, az önálló adatgyűjtés módszereinek kiegészítése a könyvtári katalógusok, bibliográfiák használata mellett a számítógépes adatbázisokkal, az internet kínálta lehetőségekkel.

A nyelvi tanulmányok eredményeképpen a tanuló képes hosszabb fölkészülést igénylő szóbeli és írásbeli feladatokhoz adott, illetve önállóan kialakított szempontokat követő anyaggyűjtésre és válogatásra többféle forrásból, jegyzet, vázlat, hivatkozás, forrásjegyzék készítésére.

Az önálló ismeretszerzés elengedhetetlen feltétele a rendszeres könyvtárhasználat (ide értve az internet adta lehetőségeket is), azaz az ismeretterjesztő (például műelemző, művelődéstörténeti, művészettörténeti, nyelvészeti) irodalom – audiovizuális, digitális források – alkotó felhasználása feljegyzés, beszámoló, értekezés, kiselőadás, hozzászólás, prezentáció formájában. E tevékenység része a hosszabb fölkészülést igénylő szóbeli és írásbeli feladatokhoz adott, illetve önállóan kialakított szempontokat követő anyaggyűjtés és válogatás többféle forrásból, jegyzet, vázlat, hivatkozás, forrásjegyzék készítése.

A továbbtanulásra való fölkészülésként feladattá tehető egyéni „kutatómunka” alapján nagyobb lélegzetű dolgozat megírása, prezentáció készítése a könyvtárhasználat, digitális források alkalmazása, szakszerű anyaggyűjtés, rendezés, kidolgozás, forrásjelölés tudásanyagának hasznosításával; tematikus tájékozódás nyomtatott és elektronikus ismeretterjesztő információforrásokban (például irodalmi adatbázisok, CD-ROM, magyar elektronikus könyvtár), irodalmi és más kérdések megvitatásához információk kiválasztása és újrarendezése.

11. ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAP-ISMERETEK	TÖRTÉNELEM	MAGYAR IRODALOM	MATEMATIKA	FIZIKA	IDEGEN NYELV	BIOLÓGIA	ETIKA
Nevelési-fejlesztési célok	Komplex információkeresés folyamatában legyen képes különböző típusú (nyomtatott és elektronikus) ismeretközlő folyóiratok cikkeit felhasználni, azokra hivatkozni.							
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>(Szaktárgyi) kézikönyvek használata.</p> <p>(Szaktárgyi) nyomtatott és elektronikus időszak kiadványok használata, cikkek feldolgozása, hivatkozása – a továbbtanulás szakirányának megfelelően</p> <p>Nyomtatott és elektronikus forráshasználat</p>	<p>Kronológiai művek használata</p> <p>Írott és audiovizuális szövegek önálló gyűjtése, szóban vagy írásban történő feldolgozása, valamint tudatos és kritikus kezelése.</p> <p>Szóbeli beszámoló, kiselőadás tartása önálló gyűjtőmunka alapján</p>	<p>Értse egy folyóirat felépítését, tudjon benne tájékozódni.</p> <p>Önálló tájékozódás</p>	Matematika-történet	<p>Kiscsoportos projektmunka otthoni, internetes és könyvtári témakutatással, adatgyűjtéssel, kísérletezés tanári irányítással. A csoportok eredményeinek bemutatása, megvitatása, értékelése. Az eredmények nyilvános bemutatása kiselőadások formájában.</p>	<p>Közismert témákhoz kapcsolódó konkrét információk keresése honlapokon.</p> <p>Egyszerű, rövid történetek, egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása. A <i>fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>újságcikkek, képregények, ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek,</p>	<p>Információforrások kritikus értékelése. Információforrások kritikus felhasználása</p>	<p>Szellemi tulajdon védelme szellemi tulajdon, szerzői és szabadalmi jog, eredetvédelem, védjegy)</p> <p>Az emberiség közös öröksége.</p>

A fejlesztés várt eredménye	Egyéni „kutatómunka” alapján nagyobb lélegzetű dolgozat megírása, prezentáció készítése a könyvtárhasználat, digitális források alkalmazása, szakszerű anyaggyűjtés, rendezés, kidolgozás, forrásjelölés tudásanyagának hasznosításával
-----------------------------	---

12. ÉVFOLYAM KERESZTTANTERV

Tantárgy	ALAP-ISMERETEK	Történelem	Magyar irodalom	Matematika	Fizika	Idegen nyelv	Biológia
Nevelési-fejlesztési célok	Az önálló ismeretszerzés komplex folyamatában a tanult könyvtári és internetes források (adatbázisok, szakfolyóiratok, szakkönyvek) felhasználása, alkotó felhasználása etikus forráshasználat szabályainak alkalmazásával.						
Ismeretek / Fejlesztési követelmények	<p>Önálló témafeldolgozás az anyaggyűjtéstől a forrásválasztáson át a kritikus információfeldolgozáson keresztül az önálló szóbeli/írásbeli szövegalkotásig, az etikus forrásjelölésig.</p>	<p>Beszámoló, kiselőadás tartása</p> <p>Önálló információgyűjtés különböző médiumokból</p> <p>Ismeretszerzés különböző típusú forrásokból</p> <p>Kézikönyvek, lexikonok használata.</p> <p>Az internet felhasználása történelmi ismeretek szerzésére.</p> <p>Az információk önálló rendszerezése és értelmezése</p> <p>Szóbeli beszámoló, kiselőadás tartása önálló gyűjtőmunka alapján</p> <p>Ismeretszerzés különböző írásos forrásokból, vizuális rendezők készítése.</p>	<p>.Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanuló szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.</p> <p>digitális irodalom, hangoskönyv</p>	<p><i>Matematikatörténet</i>: Gauss, Cavalieri, Pólya György, Rényi Alfréd, Erdős Pál <i>Tudománytörténeti és matematikai érdekességek, neves matematikusok</i></p> <p>Néhány matematikatörténeti szemelvény.</p> <p>A matematikatörténet néhány érdekes problémájának áttekintése</p>	<p>Kiscsoportos projekt munka otthoni, internetes és könyvtári témakutatással, adatgyűjtéssel, kísérletezés tanári irányítással. A csoportok eredményeinek bemutatása, megvitatása, értékelése. Az eredmények nyilvános bemutatása kiselőadások formájában.</p>	<p>Különböző témájú cikkek megértése esetenként szótár használatával</p> <p>Online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárak használata.</p> <p>Kortárs irodalmi prózai szövegek megértése.</p> <p>újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, tantárgyakkal kapcsolatos forrásirodalom, modern szépirodalmi szövegek</p> <p>Iskolai élet, lakóhely nevezetességei, szabadidő, olvasás</p>	<p>Információforrások kritikus értékelése.</p> <p>Információforrások kritikus felhasználása.</p>
Fejlesztés várt	A felsőoktatási tanulmányokra alkalmas önálló ismeretszerzési képességek kialakulása. Rendszeresen használja a könyvtárat,						

ered- ményei	ide értve a különféle (pl. informatikai technológiákra épülő) információhordozók használatát is. Képes arra, hogy kellő problémaérzékenységgel, kreativitással, önállósággal igazodjon el a szaktárgyi információk világában, értelmesen és értékteremtően tudjon élni az önképzés lehetőségével
-----------------	--